

**Pripomenuli sme si založenie
KU v Ružomberku**

**Rektor KU odovzdal ocenenia KBS
a cirkevným osobnostiam**

**Nové programy EÚ Erasmus+
a Horizont Európa na roky 2021 – 2027**

**"Bolo to veľké požehnanie a zážitok
vidieť naživo Sv. Otca Františka ..."**

doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc.
rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku

Sme univerzitou činov

Vo svojom živote som intenzívne zažil troch pápežov: Jána Pavla II., Benedikta XVI. a Františka. Je pozoruhodné, aký úzky vzťah mali k akademickému svetu.

Len v skratke: Karol Wojtyła učil na Jagelonskej univerzite v Krakove a na Katolíckej univerzite v Lubline.

Jozef Ratzinger pôsobil na mnohých univerzitách: Freising, Mníchov, Tübingen, Regensburg.

A čo taký Jorge Bergoglio? Málokto vie, že v Argentíne pôsobil ako profesor teológie na San Miguel, potom ako rektor Kolégia Máximo na filozofickej a teologickej fakulte a napokon ešte ako rektor Kolégia sv. Jozefa. Myslím si, že to nie je náhoda, že poslední pápeži majú úzku skúsenosť s akademickým sektorom, ktorý sa vyznačuje prácou s mladými, slobodou, dialógom, ale ktorý by sa mal vyznačovať aj poctivosťou a úsilím o poznanie Pravdy. Berme to ako podčiarknutie mimoriadnej úlohy univerzít a ako zdôraznenie našej zodpovednosti *formovať myseľ a srdcia*.

Ľudia z akademického sveta by sa nemali báť ponúknuť aj odvážne myšlienky, preto sa k jednej odhodlám: Pri ďalšej pastoračnej návšteve Slovenska pozývame Svätého Otca – ďalšieho z pontifexov, ktorý príde po Františkovi – aby zavítali do Ružomberka.

Už sa nehráme na to, kto je zo západu a kto z východu. A kde sa na to nehráme? Nuž, v strede – v Ružomberku. Máme tu aj štadión, kde môžeme prijať mladých z celého Slovenska. Je k nám blízko napríklad z katolíckej a religióznej Oravy. Ružomberok je srdce Liptova, ktorý bol vždy multinárodnostný aj multináboženský a chvalabohu, dnes aj ekumenický. Čo je ale najdôležitejšie, máme tu Katolícku univerzitu. Sme „univerzitou činov“. Vytvárame ekosystém, v ktorom by mali prosperovať mladí premýšľajúci ľudia. František nám odporúča snívať. Nebojme sa zavolať Svätého Otca práve k nám do Ružomberka!

Slovensko je báseň, povedal František. Ak je Slovensko báseň, Katolícka univerzita nech sa stane básnickou zbierkou.

KURIÉR

Informačný spravodajca
Katolíckej univerzity v Ružomberku
Občasník

Vydavateľ

VERBUM – vydavateľstvo KU
Hrabovská cesta 1A, 034 01 Ružomberok
IČO 37 801 279
tel. (fax): 044/ 430 46 93 (94)
e-mail: kurier@ku.sk, www.ku.sk

Šéfredaktorka

prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.

Zostavovatelia

PaedDr. Martin Pinkoš
Martin Kuniak

Redakčná rada

doc. PhDr. Markéta Rusnáková, PhD.
doc. Eugen Zeleňák, PhD.
PhDr. Mária Lehotská, PhD.
doc. ThDr. Radoslav Lojan, PhD.

Grafická úprava

Martin Kuniak

Autorka dizajnu

Eva Okálová

Jazyková korektúra

Mgr. Lucia Kravčáková

Tlač

EQUILIBRIA, s.r.o., Košice

Foto z návštevy pápeža

TK KBS/Michal Svítok
TK KBS/Tomáš Cigánek

Foto

Archív KU a fakúlt
Archív UPaC

ISSN 1338-2411 EV 4121/10

Vyšlo v októbri 2021, č. 2/2021, roč. XX.
Nepredajné.

Redakcia si vyhradzuje právo
na krátenie príspevkov.

Uverejnené príspevky nehonorujeme.
Kuriér KU je k dispozícii v elektronickej podobe
na internetovej stránke www.ku.sk.

OBSAH

- 4 Slávnostne sme otvorili akdemický rok
- 6 Pripravujeme UNIUM 2021
- 7 Spomínali sme na rektora Zasepu
- 9 Mládežnícky zbor Hippolais
- 10 Nový program Horizont Európa
- 11 Sprievodné podujatia v UK KU
- 15 Program Erasmus+ na roky 2021 – 2027
- 17 Duchovné poslanstvo návštevy pápeža Františka na Slovensku
- 19 Cena Fides et ratio prof. Volekovi
- 20 Konferencia o traume komunizmu
- 24 Noc hudby v ružomerskej synagóge
- 26 KBS udelila profesorovi Kudličkovi Cenu Fra Angelico
- 28 Online teologické večery
- 30 Novým dekanom FZ KU prof. Anton Lacko
- 32 Svetový deň čistých rúk
- 35 Spoločenstvo mužov pri KU
- 36 Čo dnes znamená byť mužom evanjelia?
- 39 Kronika posledných mesiacov

www.ku.sk

navštívte nás aj na internete

KU V RUŽOMBERKU SLÁVNOSTNE OTVORILA AKADEMICKÝ ROK

V stredu 22. septembra sa na Katolíckej univerzite v Ružomberku uskutočnilo slávnostné otvorenie akademického roka 2021/2022. Otvorenie začalo slávnostnou bohoslužbou Veni Sancte, ktorú v Kostole Sv. rodiny (Rybárpole) celebroid veľký kancelár KU a košický arcibiskup metropolita Mons. Bernard Bober.

„S Božou pomocou začíname ďalší akademický rok a nahlas vyslovujem pranie, aby už nebol tak tvrdo skúšaný pandémiou, ako ten predchádzajúci,“ prihovoral sa v úvode homílie arcibiskup Bober študentom a pedagógom. Ružomerským študentom zaželal, aby získali v ďalšom akademickom roku nové vedomosti a rástli v múdrosti: „To nie sú len načítané, ale vyskúšané veci, ktoré človek prijme za svoje a potom otestuje sám na sebe. Pretože prvý tester by som mal byť ja sám. Keď niečo prijímam, uverím tomu, a keď je to vo mne, tak verím tomu, že mi to pomáha. Druhá vec je pomôcť aj iným v tej profesii, ktorú vyštudujem, aby som potom vedel s inými spolupracovať na dobre, ktoré je potrebné vo svete pestovať.“

Po svätej omši nasledovalo slávnostné zhromaždenie akademickej obce a pozvaných hostí v Aule sv. Jána Pavla II. Pozvanie na akademickú slávnosť prijali zástupcovia štátnej správy a samosprávy Ing. Peter Weber (podpredseda Žilinského samosprávneho kraja), JUDr. Emil Mareta, PhD. (prednosta Okresného úradu Ružomberok), genmjr. MUDr. Igor Čombor, PhD. (primátor mesta Ružomberok) a ďalší hostia. Nový akademický rok oficiálne otvoril rektor KU Jaroslav Demko svojim príhovorom, v ktorom vyzdvihol predovšetkým myšlienky, ktoré odzneli počas návštevy pápeža Františka na Slovensku, aplikujúc ich na prostredie univerzity: „Život na našej univerzite je veľmi dynamický. Vieme, že nemôžeme zastat, lebo by sme zamrzli. Tak znie poučenie od polárnikov. Sme univerzitou činov. Vrháme sa do života. Nelamentujeme. Nečakáme, že našu prácu urobí niekto iný. Myslím si, že práve proaktivita, sloboda a kreativita v našom univerzitnom pohybe sú odrazom pontifikátu Svätého Otca Františka, ktorý odletel zo Slovenska presne pred týždňom.“

Súčasťou slávnostného zhromaždenia bolo aj odovzdávanie ocenení, ktoré Katolícka univerzita v Ružomberku udeľuje osobnostiam cirkevného aj svetského života a inštitúciám po jednotlivých etapách, resp. pri osobnom stretnutí s ocenenými (v dôsledku pretrvávajúcej pandemickej situácie). Pamätnú medailu si osobne prevzali prof. ThDr. PhDr. PaedDr. Lubomír Pekarčík, PhD. a Ing. Pavol Budaj, PhD. Na návrh vedenia Katolíckej univerzity v Ružomberku

a na návrh fakúlt rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku slávnostne odovzdal aj ďakovné listy za aktívny podiel na dobrovoľníckych aktivitách počas pandémie ochorenia COVID-19 zamestnancom, študentom a absolventom Katolíckej univerzity v Ružomberku.

Pripomenuli sme si založenie KU v Ružomberku

1. júla 2021 si Katolícka univerzita v Ružomberku pripomenula deň jej založenia. Pri tejto príležitosti sa v Kostole Svätej rodiny (Rybárpole) o 11.30 hod. uskutočnila sv. omša a po nej spomienkové stretnutie pri bustách Mons. Františka Tondru a Mons. Rudolfa Baláza pred budovou rektorátu KU.

Vo svojom príhovore poukázal rektor KU v Ružomberku Jaroslav Demko na dôležitosť a význam vzniku a existencie jedinej katolíckej univerzity na Slovensku. Zdôraznil, že jej založenie nebolo vôbec jednoduché, čomu nepriala najmä vtedajšia politická situácia. Vyzdvihol však prínos niektorých osobností politického, cirkevného a spoločenského života, ktoré podporili nie len jej vznik, ale dlhodobo dbali o jej rozvoj. Katolícka univerzita v Ružomberku však nemá podľa slov rektora zabúdať na minulosť, no potrebné je orientovať sa na jej budúcnosť, kvalitu vzdelávania a výskumu.

UNIUM 2021

**1. ROČNÍK MEDZINÁRODNÉHO
MULTIŽÁNROVÉHO FESTIVALU
AKADEMICKÝ RUŽOMBEROK**
26. - 28. 10. 2021

UTOROK, 26.10.2021

OTVORENIE
8.30 hod.
Organová sieň

STUDENTSKÁ UMELECKÁ ČINNOSŤ
9.00 hod.
Interpretačná súťaž s medzinárodnou účasťou (klavír, organ)
Organová sieň, Kostol povvšena sv. Krištofa

BESEDY A WORKSHOPY SO SPISOVATEĽMI
9.00 - 10.00 hod.
25 a 55 v Ružomberku (online)
Hostia: Gabriela Fotevová, Valentin Šafčík

**RÓBERT NEUPAUER – O PRAVEJ LÁSKE Z
PERA JÁNA PAVLA II.**
17.30 - 19.00 hod.
Miestory UPaC Jána Vojtaššáka

STREDA, 27.10.2021

STUDENTSKÁ UMELECKÁ ČINNOSŤ
9.00 hod.
Interpretačná súťaž s medzinárodnou účasťou (spev)
Organová sieň

**LITERÁRNA SŤAŽ „SLÁVME TO SPOLOČNE“
6. ROČNÍK CELOSLOVENSKEJ SŤAŽE
V TVORBE POEZIE**
10.00 - 11.30 hod.
Univerzitná knižnica KU - Modré podlažie

**LITERÁRNE KUPÉ – I. TRIEDA:
AUTORSKÉ ČÍTANIE A DISKUSNÉ POPOLUDNIE
S PROZAIKMI A BÁSNIKMI**
14.00 - 15.30 hod.
Univerzitná knižnica KU - Modré podlažie
Hostia: Ján Ševc, Mária Klepáčková, Lenka Šafčanová

MODEROVANÁ ADORÁCIA
20.00 - 21.00 hod.
Kaplnka sv. Alberta

ŠTVRTOK, 28.10.2021

SV. OMSA
9.00 hod.
Kostol sv. Rómba, Rybárpore

**JÁN KNAPIK – FENOMÉN PUTOVANIA
DO SANTIAGA DE COMPOSTELA
PREMIETANIE FILMU „VOLANIE JAKUBOVEJ
HVIEZDY“
PREZENTÁCIA KNIHY „CESTA
DO COMPOSTELY“**
15.00 - 16.30 hod.
Rektorát KU - Výstavná sieň

**VERNISÁŽ VÝSTAVY PEDAGÓGOV
A ŠTUDENTOV „DUCHOVNO A ROZUM“**
16.45 hod.
Univerzitná knižnica KU

ZÁVER FESTIVALU
17.00 hod.
Univerzitná knižnica KU

VÝSVETĽIVKY
Univerzitná knižnica KU - Hrabovská cesta 1
Organová sieň, Námestie A, Hĺbkú 60
Rektorát KU - Výstavná sieň, Hrabovská cesta 1
Kostol povvšena sv. Krištofa, Námestie A, Hĺbkú 58
UPaC, Jána Vojtaššáka, Hrabovská cesta 1
Kostol sv. Rómba, Rybárpore, 58, Tereziína
Kaplnka sv. Alberta, Hrabovská cesta 1

Na týchto webových stránkach budú zverejňované fotografie a videozáznamy prejavov zameraných na Katolícku univerzitu v Ružomberku za účelom propagácie na webových stránkach, Facebookovej stránke, v periodických a nepravidelných materiáloch spravádzkovaných, spravovaných alebo zverejňovaných.

Všetky články, fotografie, videa, audia, ktoré sú súčasťou tohto festivalu, sú chránené autorským právom. Každá reprodukcia alebo šírenie týchto materiálov bez súhlasu organizátora festivalu je zakázaná. Všetky články, fotografie, videa, audia, ktoré sú súčasťou tohto festivalu, sú chránené autorským právom. Každá reprodukcia alebo šírenie týchto materiálov bez súhlasu organizátora festivalu je zakázaná.

Katolícka univerzita v Ružomberku pripravuje v termíne 26. – 28. októbra 2021 medzinárodný multižánrový festival Akademický Ružomberok – UNIUM 2021.

Festival sa mal uskutočniť už v apríli 2021, no vzhľadom na epidemiologickú situáciu v súvislosti s COVID-19 musel byť presunutý na iný alternatívny termín. Poslaním medzinárodného multižánrového festivalu UNIUM Ružomberok 2021 je vytvorenie platformy pre tvorivú činnosť mladých ľudí, jej konfrontáciu a prezentáciu. Podujatie má dve kľúčové zamerania: poskytnúť priestor študentom slovenských a zahraničných univerzít na festivalovo-súťažnú prezentáciu umeleckej a vedeckej tvorby, a zároveň prezentovať Katolícku univerzitu v meste Ružomberok, v regióne Liptov, v rámci Žilinského samosprávneho kraja, Slovenska i zahraničia.

Konfesijné zameranie Katolíckej univerzity predstavuje v štruktúre vysokých škôl špecifikum, ktoré chce festival zvýrazniť, ale aj poukázať na rozmer nadkonfesijnej spolupráce a rešpektovanie akademicko-vedeckej slobody. Ambíciou je každoročne prilákať do mesta mladých ľudí, nadšencov umenia a vedy a ponúknuť to najlepšie z výskumu a činnosti Katolíckej univerzity študentom a obyvateľom mesta.

Vzhľadom na dynamickosť pandemickej situácie budú jednotlivé činnosti festivalu prezentované aj v online priestore. Počas festivalu budú prebiehať súťaže, umelecké a vedecké semináre, besedy s umelcami a osobnosťami verejného života, výstavy a sprievodné aktivity Univerzitného pastoračného centra Jána Vojtaššáka.

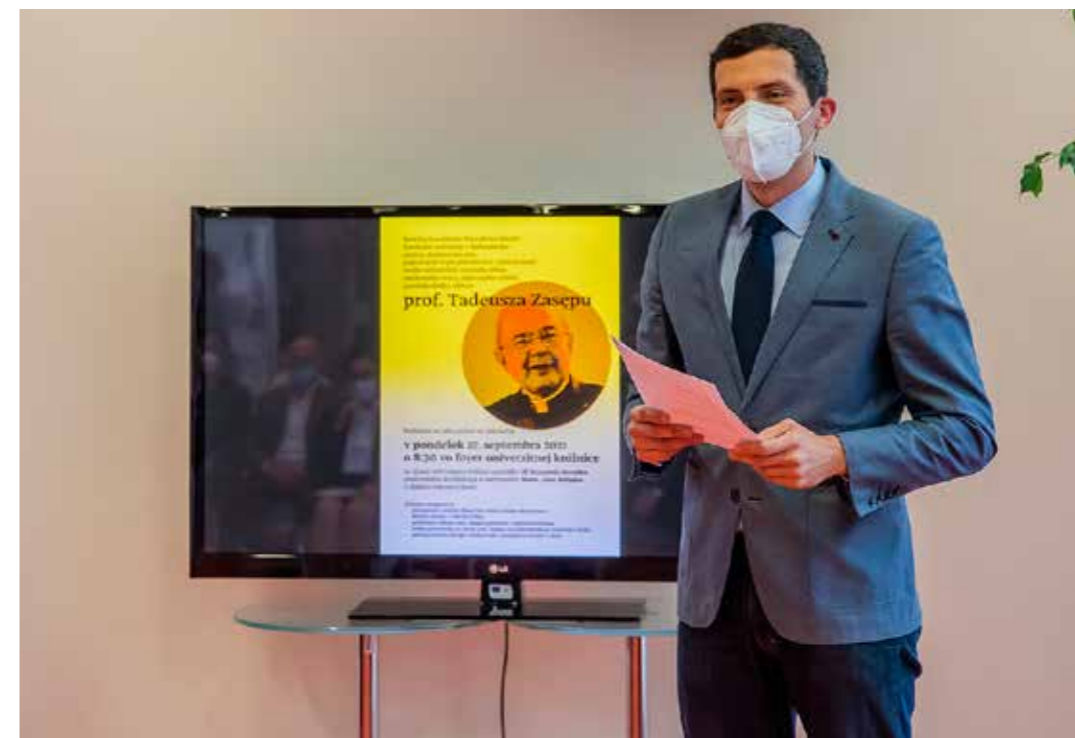
UNIUM v názve odkazuje na univerzitu ako srdce podujatia, ale aj na umenie a ľudský um, a tiež univerzum, ktoré nás spája, spoločne ho vytvárame a chránime. Je predpoklad, že podujatie sa stane fórom, ktoré bude mať povahu hodnotovej a intelektuálnej formácie mladých ľudí.

V Žilinskom samosprávnom kraji pôjde o jedinečné periodické podujatie tohto typu. Záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky je zabezpečením, že Katolícka univerzita v Ružomberku je v štruktúre slovenského školstva rešpektovaná ako inštitúcia so špecifickou a akceptovanou formáciou.

Záštitou: rektor KU, primátor mesta Ružomberok, Žilinský samosprávny kraj a Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR.

Spomínali sme na bývalého rektora KU a kňaza Tadeusza Zasepu

Ubehlo päť rokov, odkedy nás navždy opustil spoluzakladateľ študijného odboru žurnalistika na Filozofickej fakulte KU v Ružomberku (FF KU) a neskorší úspešný rektor Katolíckej univerzity (KU). Na profesora Tadeusza Zasepu v pondelok 27. septembra spomínali jeho niekdajší študenti, spolupracovníci, rodina, priatelia i súčasné vedenie KU.

Spomienkové stretnutie v Ružomberku pripravila katedra žurnalistiky, na ktorej Zasepa pôsobil odkedy prijala v roku 2002 prvých študentov.

„Spomínali sme si na milého a dobrého človeka. Zažil som ho ako pedagóga, neskôr kolegu a potom aj ako rodinného priateľa. Ak ste však aj neboli s ním v tak blízkom vzťahu, on každého človeka vnímal ako jedinečného, ako človeka s veľkou hodnotou, a takto sa aj správal. Boli to vždy milé, srdečné a ľudské stretnutia,“ opísal svoje spomienky vedúci Katedry žurnalistiky FF KU Pavel Izrael.

Akademicko-kultúrny program tvorili ukážky z filmu Pán rektor, ktorý o Zasepovi natočili dvaja absolventi žurnalistiky Matúš Demko a Jakub Krška. Hudobné a recitačné pasáže striedali zase spomienky niekdajších spolupracovníkov a kolegov. Na

rodáka z poľskej Čenstochovej spomínali ako na pedagóga, vedca, duchovného otca, rektora, priateľa, no najväčšmi rezonoval jeho osobný ľudský prístup a heslo „unaviť sa človekom“, ktorým sa neochvejne riadil.

„Vnímam ho ako rektora, ktorý tu pôsobil dosiaľ najdlhšie – šesť rokov a mal odvahu, veľké vízie a veľké ciele, vďaka ktorým dnes máme Univerzitnú knižnicu KU. Keby nebolo jeho zánietenosti a presvedčenia, tak tu nie je,“ povedal na stretnutí rektor KU doc. Jaroslav Demko a dodal: „Veľmi výraznou osobnosťou však bol aj pre svoj ľudský rozmer. Mal pre človeka vždy úsmev, ochotu ho povzbudiť a najmä si nájsť pre každého čas.“

Na spomienke sa zúčastnili aj 1. radkyňa poľského veľvyslanectva na Slovensku Monika Walczak, Honorárny konzul Poľskej republiky v Liptovskom Mikuláši Tadeusz

Frąckowiak a rovnako aj Honorárny konzul Poľska v Prešove Ján Hudacký. Predseda vedeckej rady Slavistickeho ústavu Jána Stanislava Slovenskej akadémie vied prof. Róbert Lapko pri tejto príležitosti oznámil, že prvý zväzok nového prekladu Lukášovho evanjelia, vychádzajúceho v najbližších dňoch, venovali práve niekdajšiemu rektorovi KU.

Po spomienkovej slávnosti v priestoroch univerzitnej knižnice pokračovalo stretnutie spoločnou modlitbou pri hrobe T. Zasepu na ružomerskom cintoríne a následne svätou omšou v jezuitskom kostole, ktorú celebraval bývalý generálny vikár Spišskej diecézy a niekdajší prorektor KU Mons. Anton Tyrol.

Rektor KU odovzdal ocenenia KBS a cirkevným osobnostiam

Vzhľadom na dlhodobu pretrvávajúci nepriaznivý stav pandemickej situácie sa rozhodla Katolícka univerzita v Ružomberku udeľovať ocenenia osobnostiam cirkevného aj svetského života a inštitúciám po jednotlivých etapách, resp. pri osobnom stretnutí s ocenenými. Stalo sa tak aj 15. júna 2021 v Badíne počas plenárneho stretnutia Konferencie biskupov Slovenska, kde rektor KU v Ružomberku Jaroslav Demko odovzdal ďalšie ocenenia.

Biskupom Mons. Františkovi Tondrovi a Mons. Rudolfovi Balážovi – zakladateľom univerzity, bol udelený titul doctor honoris causa (in memoriam). Ocenenia boli odovzdané Mons. Jánovi Kubošovi (spišskému biskupovi) a Mons. Mariánovi Chovancovi (banskobystrickému biskupovi).

Udelené boli zároveň pamätne medaily k 20. výročiu založenia KU v Ružomberku. Za Konferenciu biskupov Slovenska (KBS), ktorá je zriaďovateľom KU, prevzal pamätnú medailu Mons. Stanislav Zvolenský, predseda KBS. Z žijúcich ocenených bolo ocenenie odovzdané Mons. Bernardovi Boberovi (košickému arcibiskupovi) a Mons. Tomášovi Galisovi (žilinskému biskupovi). Pamätne medaily in memoriam boli odovzdané Mons. Štefanovi Sečkovi, Mons. Jánovi Zentkovi a Mons. Alojzovi Kostelanskému, ktoré prebral špišský biskup Mons. Ján Kuboš.

VEĽVYSLANEC INDIE NAVŠTÍVIL KU

Dňa 29. júna 2021 navštívili KU v Ružomberku veľvyslanec Indie Shri Vanlalhuma a zástupcovia OZ Spoločnosť Slovensko-indického priateľstva.

Jeho Excelenciu pána Vanlalhuma s rodinou prijal na pôde KU v Ružomberku rektor Jaroslav Demko za účasti primátora mesta Ružomberok Igora Čombora a zástupcov OZ Spoločnosť Slovensko-indického priateľstva, pána Ivana Maleka a pani Anny Galovičovej.

Po stretnutí s vedením univerzity si vzácná návšteva pozrela priestory Univerzitnej knižnice KU, v ktorej je aktuálne vystavená aj fotografická výstava Benoya K. Behla pod názvom „Kresťanstvo v Indii“.

Mládežnícky zbor Hippolais

Mládežnícky spevácky zbor Hippolais je spoločenstvom študentov, ktorí spevom a hudbou doprevádzajú mládežnícke sväté omše každý pondelok o 19:30 v jezuitskom kostole v Ružomberku. Zbor sa predáva z generácie na generáciu a je krásne vidieť, ako starších po istom čase vystrieda-

jú mladší, ktorí prinesú vždy niečo nové. V tomto je čaro celého speváckeho zboru. Jeho súčasťou sú mladí z celého Slovenska.

Je to priestor vytvorený v prvom rade na oslavu Boha, no taktiež je to možnosť pre nás samých, aby sme sa mohli stretnúť

a spolu tráviť istý čas, najprv na nácvičku, a potom pri svätej omši. Niet divu, že už pred niekoľkými rokmi dostal zbor práve názov Hippolais, čo je latinský názov pre sťahovavého vtáka, ktorého slovenský názov je Sedmohlások obyčajný. Nakoľko aj my členovia zboru sme „sťahovaví“, teda sme jeho súčasťou prevažne len počas nášho univerzitného štúdia, je tento názov veľmi vystihujúci. Okrem toho, odvíjajúc sa od slovenského názvu spomínaného vtáka, sedmička je biblickým symbolom plnosti, čo v našom prípade má znamenať plnosť hlasu. Aby sme však boli úprimní, nie vždy sa nám to podarí.

Sme radi, že aj týmto spôsobom môžeme reprezentovať našu alma mater, ktorej sme vďačný za duchovný rozvoj a zároveň aj za priestor angažovať sa. Veľmi úzko spolupracujeme aj s univerzitným pastoračným centrom, predovšetkým s kňazmi, ktorí tam pôsobia. Dnes má Hippolais celkovo približne 30 členov a aj týmto spôsobom by sme chceli pozvať k nám do speváckeho zboru každého, kto má chuť zapojiť sa a prispieť tak ku krajšej oslave nášho Pána. Ste srdečne vítaní!

Program Horizont Európa prináša nové možnosti pre výskum a inovácie

Program Horizont Európa je v poradí už 9. rámcovým programom EÚ pre výskum a inovácie. Bol zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/695 z 28. apríla 2021 na roky 2021 – 2027. Hlavným cieľom programu je podporovať vedu a technológie, zlepšiť konkurencieschopnosť priemyslu a pomôcť pri zavádzaní princípov udržateľnosti ekonomiky. Je rozdelený na niekoľko častí:

1. pilier – Excelentná veda má za cieľ posilniť a rozšíriť excelentnosť vedeckej základne EÚ a naďalej podporovať projekty hraničného výskumu prostredníctvom nástrojov Európskej rady pre výskum, akcií Marie Skłodowska-Curie a opatreniami zameranými na rozvoj a využitie výskumných infraštruktúr.

Získané granty z akcií Marie Curie-Sklódowskej umožňujú financovať aktivity na zabezpečenie kariérneho rastu, skvalitnenie edukačnej činnosti formou špičkových vzdelávacích modulov a začlenenie centra do inovatívnych školiacich sietí v spoločných doktorandských programoch. Získané granty z tohto piliera tiež umožnia využívanie existujúcich výskumných infraštruktúr vrátane infraštruktúr financovaných z fondov politiky súdržnosti Únie.

Akcie sú prínosom aj pre inštitúcie, pretože podporujú excelentné doktorandské, postdoktorandské programy a projekty spolupráce v oblasti výskumu a inovácií, zvyšujú ich globálnu atraktivitu a viditeľnosť a podporujú spoluprácu mimo akademickej obce, a to aj s veľkými spoločnosťami a malými a strednými podnikmi.

2. pilier – Globálne výzvy a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu podporuje výskum v nasledujúcich klastroch:

Klaster 1 – Zdravie;
Klaster 2 – Kultúra, kreativita a inkluzívna spoločnosť;
Klaster 3 – Civilná bezpečnosť pre spoločnosť;
Klaster 4 – Digitalizácia, priemysel a vesmír;
Klaster 5 – Klíma, energetika a mobilita;
Klaster 6 – Potravinárstvo, biohospodárstvo, prírodné zdroje, poľnohospodárstvo a životné prostredie.

Podporuje spoluprácu presahujúcu hranice disciplín, odvetví, politik a štátov v snahe o dosahovanie cieľov udržateľného rozvoja prostredníctvom dodržiavania zásad Agendy 2030, Parížskej klimatickej dohody a konkurencieschopnosti priemyslu Únie.

3. pilier – Inovatívna Európa podporuje prelomové riešenia, ktoré prispievajú k budovaniu trhu a ekosystémov priaznivých pre inovácie, a to prostredníctvom Európskej rady pre inovácie, opatreniami v rámci Európskych inovačných ekosystémov a Európskeho inovačného a technologického inštitútu.

Časť: Rozširovanie účasti a posilňovanie Európskeho výskumného priestoru je zameraná na rozširovanie účasti a šírenie excelentnosti a zlepšenie európskeho systému výskumu a inovácií. Ide napr. o podporu vytvárania tímov a partnerstiev, podporu spolupráce a podporu excelentných centier. Granty získané z tejto časti programu Horizont Európa môžu podporiť širokú škálu činností, ktoré prispievajú napr. k prilákaniu talentov, podpore cirkulácie mozgov a zabráneniu ich úniku, k posilňovaniu nadnárodnej spolupráce a podpore činností v krajinách s nízkou úrovňou výkonnosti v oblasti výskumu a inovácií, medzi ktorými patrí aj Slovensko.

Podrobné informácie o programe Horizont Európa sú zverejnené na stránkach www.horizont-europa.sk a <https://eraportal.sk/horizont-europa/>. Na stránke nájdete aj aktualitu, pozvánky na podujatia, školenia, webináre a aktuálne otvorené výzvy programu Horizont Európa.

Národná kancelária Horizontu

Na zabezpečenie konzultácií a mentoringu k príprave návrhov projektov do výziev programu Horizont Európa je možné využiť služby **Národnej kancelárie Horizontu** ktorá pôsobí v Centre vedeckotechnických informácií SR. Národná kancelária Horizontu je hlavnou podpornou štruktúrou na národnej úrovni pre odborné poradenstvo, poskytovanie usmernení, praktických informácií a pomoc vo všetkých aspektoch účasti v programe Horizont Európa pre potenciálnych žiadateľov bez ohľadu na sektor alebo vedný odbor. Výhodou Národnej kancelárie Horizontu je, že do nej patriace národné kontaktné body majú rozdelené vo svojej kompetencii všetky oblasti programu Horizont Európa, čo umožňuje poskytovanie **komplexného poradenstva** pre tých, ktorí zvažujú svoju účasť v programe Horizont Európa, ale aj pre tých, ktorí sú už rozhodnutí žiadať o grant/projektový zámer vypracovať. Služby Národnej kancelárie Horizontu sú **bezplatné**. Viac informácií o poskytovaných službách Národnej kancelárie Horizontu nájdete na stránkach: <https://eraportal.sk/horizont-europa/heu-podpora-horizontu-europa-na-slovensku/> https://eraportal.sk/horizont-europa/heu-narodne-kontaktne-body/#tabs_desc_62580_2

Mária Kozová

SPRIEVODNÉ PODUJATIA V PRIESTOROCH UK KU

Aj napriek pandémie medzinárodná spolupráca na Katolíckej univerzite naďalej pokračovala aj v rámci sprievodných, výstavných podujatí. Fotografická výstava indického umelca, výstava fotografií poľského profesora, pripomenutie si sv. Jána Pavla II., či odľahčenie situácie cez satiru „československého“ grafika. To všetko ste mohli vidieť v priestoroch Univerzitnej knižnice Katolíckej univerzity v Ružomberku.

KREŠTANSTVO V INDIÍ

Na konci minulého letného semestra sme privítali vzácnu návštevu Jeho Excelenciu indického veľvyslanca na Slovensku, ktorý navštívil Katolícku univerzitu pri príležitosti fotografickej výstavy popredného indického fotografa, filmového producenta a historika umenia Benoya K. Behla pod názvom **Kreštanstvo v Indii/Christianity in India**.

Spoluorganizátori boli OZ Spoločnosť Slovensko-indického priateľstva, Univerzitná knižnica Katolíckej Univerzity v Ružomberku, Indické veľvyslanectvo v Bratislave a Fórum náboženstiev sveta Slovenska.

Séria fotografií z centra kresťanstva v oblasti Goa (južná India), kde pôsobil najväčší kresťanský misionár sv. František Xaverský zo Spoločnosti Ježišovej, priblížila málo známu históriu kresťanstva v Indii a pomohla zblížiť oba civilizácie okruhy – kresťanský a hinduistický. Farebné fotografie priniesli množstvo pozoruhodných detailov. Kresťanské výjavy z Európy v rukách indických majstrov často prechádzali premenou, ktorou chceli umelci priblížiť kresťanské náboženstvo domácim (napr. anjel nosí náušnice v tvare orieškov kešu, svätci nadobúdajú rytmický pôvab v tvare krivky „S“, aký možno vidieť na obrazoch indických božstiev). Súčasťou výstavy bol aj krátky komentovaný dokumentárny film pod názvom „V šlapajach svätcov“.

Autor fotografií Benoy K. Behl priniesol pohľad cez objektív fotoaparátu na sakrálné pamiatky, udalosti, interiéry a exteriéry kostolov, akými sú napr. Bazilika sv. Tomáša v Chennai (patrí medzi tri výnimočné baziliky na svete postavené na pozostatkoch apoštolov), Kostol sv. Františka z Assisi, stojaci na hlavnom námestí Starej Goa. Medzi lovcami perál žilo 20-tisíc kresťanov, ktorých učil sv. František Xaverský, ktorý zomrel 3. decembra 1552. Jeho telesné pozostatky, dodnes zázračne nedotknuté, sú

JASNOGÓRSKIE SPOTKANIA

uložené v miestnej Bazilike Jezuliatka. Dňa 12. mája 1662 bol sv. František kanonizovaný ako svätý patrón Goa. V 16. storočí bola Velha Goa kľúčovým centrom portugálskeho náboženského a politického impéria, ktoré sa rozprestieralo od brehov Afriky až k Číne a Japonsku.

JERZY PIWOWARSKI/Jasnogórske spotkania (výstava fotografií)

Jedným z najdôležitejších pútnických miest v Poľsku je Jasna Góra v Češtchovej, kde je vystavený zázračný obraz Čiernej Madony. Ako hovorí legenda z 15. storočia, namaloval ho sv. Evanjelista Lukáš na doskách stola z domu, kde jedla Svätá rodina. Jeho význam pre veriacu Rímskokatolícku cirkev je veľký. Z Paulínskeho kláštora sa stalo duchovné hlavné mesto Poľska.

Autorom fotografií je Jerzy Piwowarski. Výstava v priestoroch Univerzitnej knižnice Katolíckej univerzity v Ružomberku približuje diela vytvorené v rokoch 2010, 2011 a 2021 pred Nanebovzatím Panny Márie a sviatkom Matky Božej Češtchovskej. Cieľom projektu nebolo zdokumentovať konkrétne skupiny pútnikov, ale pokúsiť sa vyjadriť emócie, ktoré sprevádzajú prichádzajúcich pútnikov na Jasnú Horu.

Ako uviedol autor: „Prezentáciu vybraných fotografií, ktoré vznikli v spomínaných rokoch, som považoval za najlepší spôsob, ako ukázať pútnikov v okamihu, keď dosiahnu vytúženého cieľa. Zvlášť ich spoločenstvo a tiež radosť – niekedy so slzami v očiach – z prekonia cesty a očakávania ich stretnutia s Matkou →

v Kaplnke Zázračného Obrazu Matky Božej Czestochowskiej, kde budú okrem iného ďakovať za starostlivosť a taktiež o ňu prosiť i odprosovať za svoje nedokonalosti.“

Jerzy Piwowarski je profesorom na Univerzite humanitných a prírodných vied J. Długosza, kde sa zaoberá didaktikou fotografie, výskumom jej histórie a tiež umeleckou činnosťou so zameraním na médium fotografie. Má za sebou 18 individuálnych výstav, aj viac ako 130 kolektívnych výstav doma i v zahraničí. Za svoju tvorbu získal niekoľko domácich i medzinárodných ocenení.

JÁN PAVOL II. A SLOVENSKO

Výstava "Ján Pavol II. a Slovensko" bola realizovaná v spolupráci s Veľvyslanectvom Poľskej republiky na Slovensku. Autorkou je prof. Dr. phil. Emília Hrabovec, prodekan Teologickej Fakulty pre medzinárodné vzťahy z Univerzity Komenského v Bratislave. Hlavnou ideou bolo zmapovanie vzťahov pápeža so Slovenskom. Záštitu nad výstavou prijali bratislavský arcibiskup

metropolita Mons. Stanislav Zvolenský a krakovský arcibiskup Marek Jędraszewski. Hlavné témy, ktorým sa v nej autorka venuje, sú slovenský exil, základné črty magisteria Jána Pavla II., vzťahy pápeža k Slovinci a Slovákom v kontexte slovenských dejín.

Viacere úryvky z historických prameňov, ktoré sú do výstavy začlenené, sú neznáme a doposiaľ nepublikované. Ako uviedla autorka výstavy: „Prezentované sú aj mnohé fotografie z pápežovej návštevy v Slovenskom ústave sv. Cyrila a Metoda v Ríme v roku 1981, či v slovenskej katedrále pri Toronte v roku 1984, z prijatia slovenskej mládeže v Castel Gandolfo po prvom svetovom festivale slovenskej mládeže vo Waldkraiburgu, ktorý organizoval Svetový kongres Slovákov v lete 1980.“

Výstava bola pôvodne inaugurovaná v Bratislave, odtiaľ putuje po Slovensku s tým, že svoje putovanie ukončí v Krakove. Súčasťou výstavy je aj plnofarebný katalóg, na ktorého obálke je prezentovaná fotografia

sochy Jána Pavla II., umiestnená pred Pedagogickou fakultou KU. Panelová výstava doplnil aj dokumentárny film o Jánovi Pavlovi II. z produkcie Veľvyslanectva Poľskej republiky.

JAN MEISNER vystavuje výtvarné diela z rokov 1945 až 2021

Výstava grafickej tvorby Jana Meisnera, ktorý po absolvovaní VŠUMPRUM v Prahe, v ateliéri prof. Antonína Strnadela pôsobil ako výtvarník na voľnej nohe, bola návštevníkom UK KU sprístupnená v októbri. Jan Meisner sa venuje knižnej grafike a ilustrácii. Je autorom viac než päťsto knižných úprav a prebalov, približne dvesto plagátov, mnohých lóg a logotypov i obalov gramofónových platní. V roku 1996 sa presťahoval do Zlína, kde žije dodnes. Stál pri vzniku Univerzity Tomáše Bati, na ktorej aj pedagogicky pôsobil. Bol prvým dekanom Fakulty multimediálnej komunikácie. Od 80. rokov je dvorným grafikom a tvorcom plagátov pre Štúdio L+S. Pre tamojšiu pôdu a priestory štúdia vytvoril vizuálnu identitu nielen u nás, ale aj za hranicami (logo, bulletin, divadelné plagáty).

Vo vlastnom vizuálno-komunikačnom štýle dokázal Meisner prepájať grafický prejav s výtvarnými princípmi maľby, fotografiou, ale i písmom a typografiou. Jeho diela sú syntézou obrazu a písma, znaku a slova, farby a línie, ale i osobitej satiry.

Je autorom filmových plagátov (napr. Dušan Hanák: 322, 1969), ale aj výstavného a divadelného plagátu (Anton Cepka – Šperky, plagát výstavy v Slovenskej národnej galérii, 1978). Nemožno nespomenúť autorov prínos v oblasti knižných obálok a knižnej ilustrácie (napr. J. Bédier: román o Tristanovi, 1977; A. France: Ostrov tučniakov; G. Durrel: Rózka je mi rodina, oba 1985; M. Macourek: Arabela Rumburak, 1987), či dizajn obalov gramofónových platní (séria pre kultúrne podujatia Bratislavská lýra, Bratislavské hudobné slávnosti, Bratislava Jazz Days a i.). Syntéza textu a obrazu je charakteristická aj pre grafické riešenie odborných časopisov z obdobia začiatku 90. rokov (Pulsus, Diagnóza, Chirurgia), ako aj realizované i nerealizované návrhy korporátnych identít. Prejav plný hry, vtipu a pôsobivej farebnosti je príznačný pre ilustrácie do detských a mládežníckych časopisov (Ohník, ABC Pionierov, Zornička, Slniečko, či Věda a technika mládeži), detské omaľovánky (Električka cililing, Mišo Sedmopáče od H. Sucheji, Maľovaná príroda, Maľovaná abeceda a ďalšie), ale aj grotesknú, podnes neukončenú sériu autorových novoročeniek.

km

Zvyšovanie kvality vzdelávania nákupom literatúry s podporou FPU

Naša spolupráca s Fondom na podporu umenia nekončí ani v roku 2021. Opätovne sme formou grantu požiadali o finančnú podporu, tentokrát v projekte pod názvom: „Zvyšovanie kvality vzdelávania nákupom študijnej a odbornej literatúry s podporou FPU.“

UK KU bola v žiadosti úspešná a knižničný fond sa v nasledujúcom akademickom roku rozrastie o ďalšiu aktuálnu literatúru s podporou FPU vo výške viac ako 4 tisíc eur. Zámerom projektu je získanie prostriedkov z mimorozpočtových zdrojov na nákup nového, obsahovo i tematicky čo najširšie zameraného knižničného fondu,

reflektujúceho profil študijných odborov (prírodné, lekárske, humanitné a spoločenské vedy) na Katolíckej univerzite v Ružomberku.

Cieľom projektu je zabezpečiť aktuálnosť, odbornosť a kvalitu knižničného fondu, čím sa vytvoria podmienky pre zvýšený záujem o knižničné služby zo strany súčasných registrovaných, ale aj potenciálnych používateľov. V rámci projektu dôjde k navýšeniu počtu dopytovaných exemplárov a počtu titulov novo vydaných kníh, čím sa budeme spolupodieľať na zvyšovaní kvality vzdelávania na našej univerzite.

Získané publikácie budú zaradené do voľného výberu knižničného fondu UK KU. Naši používatelia ich budú môcť jednoducho identifikovať prostredníctvom vlepeneho loga FPU. Rovnako bude na webovej stránke UK KU dostupný aj zoznam zakúpených kníh. V priebehu akademického roka pripravujeme aj tematické výstavy literatúry, na ktorých prezentujeme zakúpené tituly podľa jednotlivých študijných odborov i podľa špecifického obsahového zamerania.

ROZŠÍRENIE PONUKY SLUŽIEB UK KU

Prideľovanie identifikátorov DOI pre publikácie vydané Katolíckou univerzitou v Ružomberku

S novým akademickým rokom sme vďaka súhlasu všetkých fakúlt spustili proces implementácie jedinečného identifikátora DOI® – Digital Object Identifier.

Digital Object Identifier (DOI) je unikátny a trvalý medzinárodný identifikátor digitálneho objektu dostupného prostredníctvom virtuálnej (digitálnej) siete. DOI slúži na rýchlu a jednoznačnú identifikáciu digitálnej podoby objektu dostupného v prostredí internetu, napríklad časopisecký článok. Pomocou DOI možno vyhľadať aktuálne umiestnenie hľadaného digitálneho objektu. DOI sa prideľuje spravidla objektom z oblasti vedeckého a akademického prostredia, predovšetkým časopisom, článkom v časopisoch, knihám, kapitolám z kníh, konferenčným zborníkom, tabuľkám i obrázkom.

V prvom kroku po splnení vstupných a zmluvných podmienok bude DOI udeľované časopiseckým článkom. Ide o produkciu jednotlivých fakúlt a redakčných rád siedmich časopisov (Disputationes Scientifcae Universitatis Catholicae In

Ružomberok, Studia Scientifica Facultatis Paedagogicae Universitas Catholica Ružomberok, Verba Theologica, Zdravotnícke štúdie, Kultúrne dejiny, Notitiae historiae ecclesiasticae, Reflexie), ktoré sú už aktuálne zaradené do databázy CEEOL (Central and Eastern European Online Library) ako open access. Uvedenú službu postupne plánujeme rozšíriť aj na ďalšie publikačné výstupy dostupné online.

DOI sa prideľuje tým objektom, ktorých plné texty sú online dostupné v digitálnej forme, majú svoje vlastné, unikátne URL. Každý dokument musí mať tzv. landing page, ktorá obsahuje úplné bibliografické údaje vrátane DOI.

Prínosom DOI pre autora je jednoznačná identifikácia diela, zjednodušenie citovania zdrojov, lepšia viditeľnosť vlastnej práce, rozšírenie možností zdieľania práce na rôznych platformách, možnosť zapojenia altmetriek pri hodnotení autora, nové možnosti sieťovania prác (napr. spojením s ORCID).

Prínosom DOI pre vydavateľa je zvýšenie dôveryhodnosti, zlepšenie viditeľnosti produkcie, zvýšenie citovanosti publikácií,

cií, jednoznačná identifikácia produkcie vydavateľa.

Crossref je nezisková medzinárodná registračná agentúra (združuje 114 krajín, viac ako 10 tisíc členov), ktorá poskytuje organizačnú a technickú infraštruktúru pre využívanie DOI pre oblasť vedeckej literatúry.

Služba DOI na Katolíckej univerzite v Ružomberku

Prideľovanie DOI je určené pre digitálne objekty vydané na Katolíckej univerzite v Ružomberku. DOI sa prideľuje zásadne publikáciám, ktoré prešli edičným/recenzným procesom a majú pridelené ISSN v prípade periodických publikácií a ISBN v prípade knižných/nepublikovaných publikácií.

Zmluvu o prístupe k DOI v systéme Crossref zastrešuje rektorát KU pre celú univerzitu. Výkon agendy a poskytovanie služieb DOI na KU v Ružomberku zabezpečuje Univerzitná knižnica KU prostredníctvom koordinátora agendy DOI.

Na implementácii DOI do časopiseckých príspevkov sa aktuálne pracuje. ➔

Viac informácií nájdete na: <https://www.ku.sk/katolicka-univerzita-v-ruzomberku/univerzitna-kniznica/sluzby/doi.html>

Presun čiastkovej knižnice na Pedagogickej fakulte KU z Inštitútu Štefana Náhaliku so sídlom v Poprade do Ružomberka

Počas leta bol v spolupráci s Pedagogickou fakultou KU prevezený knižničný fond z čiastkovej knižnice z Popradu do hlavnej budovy UK KU v Ružomberku. Všetky knihy, ktoré boli dovezené museli prejsť presignovaním, zabezpečením ochrannými prvkami, kódmi a až následne boli zaradené do fondu knižnice podľa prislúchajúcich signatúr. Išlo približne o 1600 kníh. K uvedenému kroku došlo na základe presunu pracoviska PF z Popradu do Ružomberka.

Vzhľadom na vyššie uvedenú skutočnosť sme boli nútení revitalizovať fond UK KU, doplniť 3 nové signatúry a zapracovať zmenu do klasifikačného systému UK KU.

Zmena signatúry z klasifikačného systému používaného v Poprade na signatúru, ktorá sa používa v klasifikačnom systéme UK KU, zmena triedy exemplára z „Prezenčne“ (knihy) na triedu podľa potreby, najmä na „Vypožičateľné“ a zmenu sublokácie (umiestnenia) z „Poprad-(200-4KURUKMPP) Katedra manažmentu a marketingu“ na sublokáciu „Ružomberok-(200-1KURUKVV) Voľný výber“ alebo „Ružomberok-(200-2KURUKSK) Sklad“. Pri niekoľkých knižničných jednotkách, cca 236 kusov, bolo potrebné zmeniť aj 13-miestny čiarový kód, ktorý UK KU po-

uzíva v rámci databázy Virtua. Následne sme nové signatúry vytlačené na etiketách lepili na knižné jednotky. Do každej knihy bol implementovaný RFID kód, aby bola kniha vypožičateľná cez selfcheck. Do každej knihy bola implementovaná ochranná páska 3M. Takto upravené knihy sú pre všetkých vyhľadateľné v online katalógu a pripravené k výpožičnému procesu v akademickom roku 2021/2022.

INFO O DIANÍ V UK KU NÁJDETE NA:
uk.ku.sk a na Facebooku

Zlepšujeme akademické prostredie pre študentov so špecifickými potrebami

Pre zlepšenie služieb študentom so špecifickými potrebami pripravilo Poradené centrum KU digitálnu novinku. Na jednotlivých súčiastiach univerzity boli umiestnené interaktívne kiosky a dotykové infopanely.

Základnou funkciou infopanelov je zabezpečovať informačnú a navigačnú prístupnosť pre študentov so špecifickými potrebami, formou multimediálnych zobrazovacích zariadení. To znamená, že informačné panely umožnia študentom so špecifickými potrebami interaktívne vyhľadávanie všetkých informácií, ktoré sú v systéme definované, alebo umožnia reprodukovat' zvukové záznamy spojené so štúdiom a poskytovaním služieb počas ich štúdia.

Sprístupnenie informačných panelov pre študentov so špecifickými potrebami má za cieľ zlepšiť navigačnú kultúru pre cieľovú skupinu ľudí – študentov so špecifickými potrebami: nepočujúci a nedoslýchaví, s autizmom, s pohybovým postihnutím, nevidiaci, slabozrakí, prípadne pre ich sprevádzajúce osoby.

Rozmiestnenie kioskov a infopanelov: univerzitná knižnica (Ružomberok): 1 infopanel + 1 interaktívny kiosk v stojane; internát C (Ružomberok): 1 infopanel; filozofická fakulta (Ružomberok): 1 infopa-

nel; pedagogická fakulta (Ružomberok): 10 infopanelov; pedagogická fakulta – Inštitút Štefana Náhaliku (Poprad): 1 infopanel; pedagogická fakulta Inštitút Juraja Páleša (Levoča): 1 infopanel; teologická fakulta (Košice): 1 infopanel + 1 interaktívny kiosk v stojane.

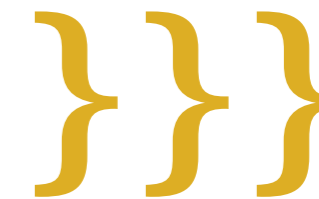
Kiosky a infopanely boli zakúpené z účelovej dotácie pridelenej Ministerstvom škol-

stva, vedy, výskumu a športu SR, z príspevku na podporu študentov so špecifickými potrebami.

SLEDUJ NÁS AJ NA:
poradna.ku.sk

NOVÝ PROGRAM ERASMUS+

Program Erasmus+ na roky 2021 – 2027 bol oficiálne schválený Európskym parlamentom na konci júna 2021. Na toto programové obdobie Európska únia vyčlenila vyše 26 miliárd, čo je takmer dvojnásobne viac peňazí v porovnaní s obdobím 2014 – 2020.

Program Erasmus+ tak dáva príležitosť pre viacerých študentov stráviť niekoľko týždňov v partnerských školách alebo na odbornej praxi v zahraničí. Ponúka jedinečnú možnosť aj pre rast pedagógov, riadiacich a administratívnych zamestnancov v podobe zahraničných výučbových pobytov, odbornej prípravy a projektových aktivít.

INKLÚZIA A ROZMANITOSŤ

- Kládne silný dôraz na sociálne začlenenie, zelenú a digitálnu transformáciu, ako aj na podporu účasti mladých ľudí na demokratickom živote.
- Ide o program určený pre všetkých: je inkluzívnejší pre osoby so zdravotným či sociálnym znevýhodnením, s ťažkosťami pri vzdelávaní alebo osoby, ktoré museli opustiť svoju domovskú krajinu, ako aj pre ľudí žijúcich v regiónoch s nedostatkom príležitostí.
- Investuje do pokrokových študijných oblastí ako: zmena klímy, digitálne zručnosti, čistá energia, umelá inteligencia, zdravotné vedy atď.
- Podporuje iniciatívy ako: európske univerzity, odborné centrá excelentnosti a Discover EU.
- Podporuje športové projekty na miestnej úrovni.
- Rozširuje možnosti mobility a spolupráce za hranice Európy.
- Zabezpečuje spoluprácu, vytváranie sietí a politickú podporu pre organizácie a reformy v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu.

Cieľom nového programu je zvýšiť kvalitu svojich projektov a zabezpečiť rovnaké príležitosti pre všetkých účastníkov.

DIGITÁLNY ERASMUS+

Nový Erasmus+ bude rozvíjať digitálne vzdelávanie, podporovať diaľkové vzdelávanie, ako aj zmiešané vzdelávanie (kombinácia fyzickej a virtuálnej mobility). Od účastníkov i administrátorov bude vyžadovať prácu s rôznymi aplikáciami (Európska študentská karta, Dashboard, Aplikácia Erasmus+).

ZELENÝ ERASMUS+

V súlade s Európskou zelenou dohodou pôjde program príkladom a bude povzbudzovať účastníkov, aby využívali dopravu s nižšími emisiami uhlíka ako alternatívu k lietaniu.

Príležitosti vycestovať do zahraničia
Mobilita študentov a zamestnancov je jednou z hlavných aktivít programu Erasmus+. Umožňuje vyskúšať si život, štúdium, školenie v zahraničí. Účastníci okrem toho, že získajú odbornosť a tzv. mäkké zručnosti, budú môcť objavovať rôzne krajiny a kultúry a budovať siete medziľudských a profesijných vzťahov s ľuďmi z Európy aj mimo nej.

Zámerom programu je, aby mobility podporili zamestnateľnosť absolventov a podnikteli ich aktívnu účasť na dianí v spoločnosti.

V každej etape cesty bude študentom poradiť nová mobilná aplikácia Erasmus+ a online jazykový kurz Erasmus+ (OLS).

Mobility sa môžu zúčastniť:

- **Študenti:** štúdium 2 – 12 mesiacov, stáž 2 – 12 mesiacov (za každý stupeň štúdia);
- **Čerství absolventi:** stáž 2 – 12 mesiacov vrátane posledného stupňa štúdia;
- **Doktorandi:** krátkodobá mobilita (štúdium alebo stáž) 5 – 30 dní, dlhodobá mobilita (štúdium alebo stáž) 2 – 12 mesiacov, (spolu maximálne 12 mesiacov);
- **Zamestnanci:** výučba alebo odborná príprava 4 – 6 dní (v rámci EÚ), do partnerských krajín 7 – 14 dní;
- **Pozvaní zamestnanci z podnikov na výučbu:** min. 1 deň.

Novinka

Zmiešané intenzívne programy (BLENDED INTENSIVE PROGRAM, skr. BIP). Zastrešuje aktivity pre študentov a zamestnancov na tému, ktorá nie je súčasťou vzdelávacích osnov, kombinujúca online vzdelávanie s krátkodobou fyzickou mobilitou v zahraničí. Trvanie bude v rozsahu 5 – 30 dní.

KU boli úspešne schválené štyri projekty. Realizovať sa budú na týchto fakultách: FF KU: 1 projekt, TF KU: 2 projekty, FZ KZ: 1 projekt.

Akcie Jean Monnet budú naďalej podporovať znalosti a povedomie o záležitostiach EÚ. Nový program zvyšuje príležitosti na výučbu, učenie sa a diskusie o EÚ.

Od roku 2002, kedy sa KU zapojila do programu Erasmus (vtedy mal ešte názov Sokrates/Erasmus), až do roku 2018 realizovalo študijný pobyt v zahraničí viac ako 700 študentov, stáž absolvovalo viac ako 450 poslucháčov KU. Viac ako 860 pedagógov vycestovalo do zahraničia, aby tam vyučovalo a viac ako 360 zamestnancov sa školovalo na rôznych pracoviskách našich partnerských inštitúcií v cudzine. Vzhľadom na počet študentov a zamestnancov patrí KU k tým slovenským univerzitám, ktorým je každoročne pridelený vysoký rozpočet. Administrácia projektov Erasmus+ bola ocenená národnou aj výkonnou agentúrou pre program Erasmus+ a jednotlivé projekty boli označené za príklady dobrej praxe.mmch

Viac informácií na:
<https://www.ku.sk/>
medzinarodne-vztahy/

„Mám dôveru v Božiu prozreteľnosť, ...“

ThLic. Ján Bystriansky (*1979), rodák z Vyšného Kubína, katolícky kňaz Spišskej diecézy, od svojej vysviacky v júni 2007 pôsobil na viacerých miestach diecézy, absolvoval postgraduálne štúdiá v Ríme a 1. júla tohto roku sa stal duchovným správcom Univerziténeho pastoračného centra biskupa Jána Vojtaššáka (UPaC) pri Katolíckej univerzite v Ružomberku (KU). Novému správcovi UPaC a zároveň duchovnému otcovi na pôde KU, som v mene čitateľov KURIÉRa KU položil niekoľko otázok.

? Janko, v predchádzajúcich vetách som uviedol pár stručných údajov o tebe. Prosím, vedel by si ich viac rozvinúť a v krátkosti nám predstaviť seba samého?

Keďže pochádzam len 15 km odtiaľto, Ružomberok mi bol blízky. Štyri roky som tu študoval na cirkevnom gymnáziu. Čo sa týka rodinného zázemia, tak pochádzam zo štyroch súrodencov. Každý z nich už má svoju rodinu s piatimi deťmi. Moji rodičia a aj dvaja bratia bývajú vo Vyšnom Kubíne, len sestra s rodinkou neďaleko na Mokradi. K môjmu osobnému profilu by som ešte doplnil i to, že pred mojim príchodom na univerzitu som sa viac ako dva roky venoval pastoračii rodín v našej diecéze, v čom chcem aj naďalej pokračovať, zvlášť na novom mieste.

? Medzi čitateľov týchto riadkov určite budú patriť aj študenti KU v Ružomberku, ktorí vo svojom nádhernom veku mladosti hľadajú svoje životné povolanie. Prosím, mohol by si nás v krátkosti

uviesť do tajomstva a daru svojho kňazského povolania?

Každé povolanie je tajomstvo, rovnako aj moje, preto sa to úplne nedá vyjadriť slovami. Asi by z toho bol samostatný článok, no môžem povedať, že už od detstva som prežíval od Pána Boha rôzne impulzy, ktorým som sa statočne bránil. Moje rozlíšenie povolania sa zavŕšilo na vysokej škole v Žiline. Ešte stále si pamätám úmorné hľadanie, modlitby, rozhovory a potom i moment, keď mi padol kameň zo srdca a všetko bolo také jasné. Už vtedy mi v tom bolo na pomoci začínajúce UPC Paľova buda v Žiline a rozhovor s jej správcou, kňazom Lackom Stromčekom.

? Ako si spomínaš na svoje doterajšie miesta účinkovania? Veď počas svojich štrnástich rokov kňazstva si ako mladý kaplán pôsobil na viacerých miestach Spišskej diecézy.

Myslím, že som ako kaplán prežil naozaj veľa skúseností. Každé miesto bolo niečím originálnym. Prvú kaplánsku v Spišských

Vlachocho zakončil môj farár výrok: „Robil si si, čo si chcel.“ Hoci sa to dá pochopiť všelijako, myslím, že tým chcel vyjadriť skôr veľký priestor, ktorý mi dal na rozvíjanie svojich darov a pastoračných úsilí. Som mu vďačný za možnosť práce s miništrantmi, žiakmi, mládežou, rodinami a aj čas na záľuby v prírode. Potom som bol dlhší čas na Orave v Námestove, kde som v miestnom dekanovi poznal starostlivého pastiera, dobrého otca a obetavého brata. Čas strávený s ním pri športe, výletoch, no najmä pri každodennom stolovaní, bol mimoriadne vzácný a tiež nevyhnutným dopingom pre vyčerpávajúcu prácu vo farnosti, najmä s mladými. Ďalšie pôsobenie pod Tatrami v Kežmarku bolo objavenie krásy niečoho nového a dobrodružného. V rómskej osade som prežíval prvotnú skúsenosť a radosť apoštolov z ohlasovania evanjelia. Naproti tomu práca s rodinami vo farnosti bola dobrým vyvážením. Napokon na poslednom kaplánskom mieste pred Rímom, v Spišskom Podhradí, som mohol ešte samostatnejšie pracovať. Nezabudnem na prvý

dojem, keď ma na fare čakalo hádam päťdesiat mladých, ktorí si práve robili duchovnú obnovu.

? A čo Večné mesto Rím a tvoje postgraduálne štúdiá. Ako si spomínaš na túto etapu svojho života?

V prvom rade pozvanie biskupa na ďalšie štúdiá bolo pre mňa nečakané prekvapenie. Mal som za sebou deväť rokov kňazstva a 36 rokov života. Samotné štúdiá som prežil, vďaka Bohu, vcelku bezstarostne. Spoznal som nových priateľov – kňazov z opačného konca sveta, s ktorými stále udržujem kontakt. Taktiež po aktívnych rokoch som mal možnosť sa zastaviť ako sv. Apoštol Pavol, či nebežím nadarmo. Dokonca som sa nemusel vzdať hôr, ktoré som pomaly už v sebe pochovával.

? Teraz však otázka z iného súdka. Viem, že si v Ríme študoval problematiku rodiny, ako teda vnímaš našu súčasnú slovenskú rodinu? V čom sú jej silné stránky a v čom jej slabé stránky a ako napomôcť, aby každá rodina ako ne-

smierny Boží dar, bola pre svojich členov skutočným domovom, rukami, na ktorých smieš plakať?

Vnímam ju s nádejou. Hovorí sa o všelijakých krízach, alebo zlých demografických krivkách, no ja si myslím, že v našich rodinách sú ešte hodnoty, ktoré inde vo svete nájdem len vzácné. Je to predovšetkým ešte cit a potreba Boha, ďalej pokora ducha, či citlivé srdce. Vidím to najmä v severných častiach Slovenska, v ktorých vidím veľký potenciál. Určite však musíme popracovať na väčšej flexibilitu a napredovaní vo viere.

? A čo mladí ľudia, ktorí sú ti tak blízki. Ako ich vnímaš? Ako vnímaš súčasného mladého človeka?

Mladý človek je podľa mňa na križovatke, ktorá je dnes taká komplikovaná ako nikdy predtým. Kedysi sa človek rozhodoval, či pôjde napravo alebo naľavo, dnes je toľko alternatív a možností, kvôli ktorým sa mladí pohybujú v chaose. Preto si myslím, že mládež potrebuje dobré vzory a trpezlivých sprievodcov životom.

? Dnes už pôsobíš v UPaC, ktoré sa nachádza na pôde KU v Ružomberku. Aké sú tvoje prvé dojmy a aká je tvoja vízia v duchovnej službe na tejto prevzácnej inštitúcii, o ktorej naši predkovia po stáročia snivali svoje sny?

Mnohí sa ma pýtajú na moje prvé pocity. Musím povedať, že i keď pocity šťastia a radosti prevládajú, striedajú ich aj obavy. Je to pre mňa veľká výzva na jednej strane a moja úbohosť na tej druhej. Mám však dôveru v Božiu prozreteľnosť, ktorá vie viac ako ja. Moja vízia? Trochu pomôcť udržať a viac vytvoriť v tomto prostredí jednu veľkú rodinu.

? Na záver ešte jedna otázka. Čo by si chcel popriať celému univerzitnému spoločenstvu KU v Ružomberku na prahu nového akademického roka 2021/2022? Rád by som bol, keby nás spájali vzájomná prajnosť a prijatie originality toho druhého.

za rozhovor ďakuje Jozef Žvanda

DUCHOVNÉ POSOLSTVO PÁPEŽA FRANTIŠKA: „Byť zakorenenými a zároveň otvorenými“

Svätý Otec František dňa 4. júla 2021 pri modlitbe Anjel Pána oficiálne oznámil svoju septembrovú návštevu Slovenska. Po náročných prípravách priletel na medzinárodné letisko v Bratislave 12. septembra. Počas štyroch dní navštívil Bratislavu, Prešov, Košice a Šaštín.

Vo svojich príhovoroch poukázal na rôznorodosť Slovenska a Cirkvi. Program svätého otca sa niesol pri jednotlivých stretnutiach a miestach špecifickými témami. Bratislavský program pápežovej návštevy sa niesol v znamení dialógu: vnútri Cirkvi (Katedrála sv. Martina), medzi cirkvami (Ekumenické stretnutie na Apoštolskej nunciature) a so spoločnosťou (Prezidentský palác). Liturgické slávenia vyzdvihli rozmanitosť Cirkvi (Prešov) a ľudovú zbožnosť (Národná svätyňa v Šaštíne). Košice poukázali s nádejou na budúcnosť pri stretnutí s mládežou (štadión Lokomotíva), ale aj na periférie spoločnosti, a aj na to, ako sa Cirkev angažuje tam, kam sa nikto nehrnie (Luník IX).

Možno zhodnotiť, že svätý otec sa svojimi slovami a gestami dotkol srdca veriacich i neveriacich, problémov jednotlivca i našej spoločnosti, poukázal na trápenie, ale

predovšetkým vyzdvihol význam našej nádeje. Poukázal na pozitívne črty našej krajiny, našu miernu a pohostinnú povahu a sympatickú autentickosť. No taktiež z historického hľadiska našu schopnosť integrovať sa a odlíšiť sa, a to pokojným, mierovým spôsobom. Vidí nás ako „mladú krajinu s dávnou históriou, zem s hlbokými koreňmi“. Krajinu „stretnutú medzi Východom a Západom, Severom a Juhom“, takzvanú strednú zem. A práve preto, že sme tým geografickým stredom, nemôžeme sa uzatvoriť do seba. Nabáda nás byť stredom vzťahov (ako krajina, tak aj jednotlivci), čo nás stavia do povolania k bratstvu medzi národmi a k tomu, aby sme sa stali „posolstvom pokoja v srdci Európy“.

Svätý otec sa nám prirodzeným spôsobom prihovára cez naše zvyky, symboly a obrazy, ktoré dôverne poznáme, neustále sa odvolával na cyrilo-metodskú tradíciu a misiu. Prihovára sa však nielen Slovenku v jeho rozmanitosti, ale aj Európe. Výstižne poukázal na výzvy, ktorým čelíme, o ktorých aj vieme, alebo pred ktorými si zatvárame oči. Tie boli pritom podané jednoduchým a pozitívnym štýlom.

Výzva na jednotu a bratstvo, kráčať spolu od konfliktu k spoločenstvu sa v jeho vy-

jadreniach neobmedzuje len na kresťanské cirkvi. Vyhrnúť si rukávy a budovať spoločne budúcnosť so zreteľom na bratstvo, solidaritu a spravodlivosť je výzvou pre všetky krajiny sveta. Výzva nenechať plynúť dni nášho života ako epizódy telenovely, alebo sedieť na lavičke ako náhradníci, či nepodliehať pesimizmu neplatí len pre mladých. Nenechávať nikoho na periférii a mimo Cirkvi nebolo adresované len vo vzťahu k Rómom.

Odkiaľ teda čerpať silu takto konať? František poukazuje na Ukrižovaného, ktorému je potrebné otvoriť srdcia a ktorý nás nabáda vydať sa na cestu ako Mária, ktorá neostala pod krížom. Teda kontemplácia a akcia.

Hlavné posolstvo návštevy možno zhrnúť do samotných slov pápeža: „Byť zakorenenými a zároveň otvorenými.“ Zakorenenosť a otvorenosť si neodporujú. Otvorenosť pomáha zakoreneniu tým, že nám bráni uzatvoriť sa a prilipnúť k minulosti a následne sa odlúčiť od každodennej reality. Zakorenenie pomáha otvorenosti tým, že jej dodáva základ, na ktorom možno stavať, bráni jej odtrhnúť sa od minulosti a pamäti, určuje smer a hodnoty, o ktoré sa treba oprieť.

LETNÁ ERASMUS+ STÁŽ: SARDÍNIA

Volám sa Annamária Adamčíková. Som študentkou učiteľstva na Katolíckej univerzite v Ružomberku, kde úspešne študujem v druhom ročníku magisterského stupňa. Letné mesiace som strávila na Sardínii, v malom mestečku, kde som absolvovala letnú stáž prostredníctvom Erasmus+. Rada by som vám porozprávala o mojej motivácii vycestovať do zahraničia, čo všetko som zvažovala pred vycestovaním, moje očakávanie a tiež to, ako vyzeral môj pracovný deň.

Začiatkom tohto roka som sa hlbšie zamýšľala vycestovať na Erasmus+ stáž. Možno sa pýtate, prečo som si vybrala stáž a nie študijný pobyt. Rozhodla som sa tak na základe dvoch kritérií. Na jednej strane som už študijný pobyt absolvovala a na strane druhej som bola v tom čase v prvom ročníku magisterského štúdia. Vzhľadom na náročnosť mojej diplomovej témy by nebolo možné absolvovať štúdium na univerzite v zahraničí v ďalšom semestri. To boli hlavné dôvody, prečo u mňa „vyhrala“ práve letná stáž.

Keďže si študent môže vybrať prijímajúcu organizáciu aj sám, čo je však časovo náročnejšie, začala som hľadať ešte pred vyhlásením výzvy Erasmus+ na našej univerzite. A tak som rozhodla svoje siete o mesiac skôr. Keďže som bola dobrovoľníčkou v jednej medzinárodnej organizácii na Slovensku, informovala som sa u kompetentnej osoby o možnostiach vycestovať do Talianska. Túto krajinu som si vybrala najmä preto, že taliansky jazyk je pomerne dôležitý v oblasti štúdia, ktorá je predmetom môjho záujmu. Myšlienka precvičiť si jazyk, vidieť nové metódy práce s deťmi a mladými a zároveň všetko nové zžiť a skúšať aj v budúcnosti, mi prišla skvelá. Práve to mi ponúkala stáž skrze projekt Erasmus+.

Následne som sa skontaktovala s koordinátorkou spomínanej organizácie. Na konci termínu na prihlasovanie mi prišiel email, že saleziánky sú ochotné ma prijať do jednej z ich výchovno-vzdelávacích inštitúcií. Tak som im poslala všetky potrebné podklady, podľa ktorých mi vybrali konkrétnu výchovno-vzdelávaciu inštitúciu.

Po vzájomnej dohode s prijímajúcou inštitúciou som pricestovala 6. júna. Áno, to znamenalo, že skúškové obdobie bolo v pl-

nom prúde. Pandemická situácia mi však umožnila absolvovať skúšky online aj zo Sardínie. Saleziánky mi zároveň poskytli ubytovanie, čo som vnímala ako veľkú výhodu a istú formu istoty.

Cesta na Sardíniu si vyžiadala vybaviť aj isté dokumenty k samotnej ceste. Všetko, čo bolo potrebné mať pred vstupom, som našla vypísané na stránke ministerstva zahraničia a rovnako tak na stránkach príslušnej leteckej spoločnosti. Išlo najmä o rôzne registrácie. So sebou som musela mať aj antigénový test alebo potvrdenie o očkovaní. Mala som oboje a moja cesta si nevyžiadala žiadne vedľajšie poplatky.

A v čom vlastne spočívala moja stáž? Počas prvého týždňa sme spoločne s mojou mentorkou pripravovali rôzne výchovno-vzdelávacie aktivity. Následne prebehlo zoznámenie so skupinkou mladých, ktorí sa taktiež podieľali na týchto aktivitách. Spoločne sme si pripravili potrebné pomôcky a prešli sme si celý program.

Ďalší týždeň sme odštartovali náš výchovno-vzdelávací program pre deti a mládež. Môj deň začínal ráno po ôsmej. Najprv sme pripravovali potrebné veci na daný deň a následne prichádzali prvé deti. Počas celého dňa sme robili rôzne aktivity, ktoré mali výchovný ráz, boli príležitosťou

pre formáciu a zabezpečovali to, aby deti strávili svoj voľný čas plnohodnotne, prežívajúc radosť a všestranne sa rozvíjali.

A či sa naplnili moje očakávania? Myslím si, že áno. Bola to príležitosť na sebarozvoj nielen pre deti, ale aj pre mňa. Spoznala som nové metódy práce s deťmi, precvičila si praktické použitie cudzieho jazyka, vystupovanie pred deťmi a mladými. Okúsila som aj prácu s deťmi, ktoré si vyžadovali vyššiu pozornosť, alebo naopak, naučila som sa povzbudiť aj menej smelé deti. To všetko v podstate bolo prípravou pre moje budúce povolanie učiteľky.

PODROBNOSTI NÁJDETE NA:
medzinarodnevtahy.ku.sk

Výučba na FF KU počas pandémie

Na Filozofickej fakulte KU v Ružomberku sa celý letný semester akademického roka 2020/2021 realizoval dištančným spôsobom. Nepriaznivá situácia nám neumožnila návrat do učební, ale veríme, a dokazujú to študentské hodnotenia na konci semestra, že študenti i tak dostali kvalitné vzdelanie. Hoci študentom aj vyučujúcim chýbal osobný kontakt, technicky a odborne sa výučba v dištančnom móde zvládla.

Výnimku z dištančného fungovania sme urobili v prípade štátnych skúšok z niektorých odborov a tiež sme sa prezenčne

rozhodli realizovať aj promócie aspoň pre absolventov magisterského stupňa, ktorí, žiaľ, študovali dlhé obdobie vo virtuálnom priestore. Preto sme im pripravili aspoň takéto osobné rozlúčenie.

Nový akademický rok sme na fakulte začali prezenčným spôsobom a s nádejou, že to takto ostane čo najdlhšie. Ešte pre začiatkom výučbovej časti sme pre našich zahraničných prvákov pripravili intenzívny kurz slovenského jazyka a úvodné dni výučby patrili konečne osobným stretnutiam s našimi študentmi.

Prof. Volek z katedry filozofie ocenený cenou Fides et ratio

Peter Volek ju dostal:

- za významný prínos k dialógu medzi vierou a vedou,
- za plodnú vedeckú prácu a jej medzinárodne uznané výsledky,
- za 25 ročnú vynikajúcu akademickú prácu na poli kresťanskej filozofie,
- za dôležitý medzinárodný prínos v bádani o diele Edity Steinovej,
- za vytrvalú a rešpektovanú obhajobu katolíckych bioetických princípov vo filozofickej, etickej a medicínskej komunite,
- za zakladajúce a úspešné inštitucionálne úsilie (od roku 1997: Spoločnosť pre kresťansky orientovanú filozofiu v ČR a SR spolu s prof. Stanislavom Sousedíkom; od roku 2001: Katedra filozofie FF KU v Ružomberku).

Peter Volek pri tejto príležitosti predniesol odbornú prednášku o reflexii súdobých vedeckých (najmä fyzikálnych) teórií Editou Steinovou v 20. a 30. rokoch dvadsiateho storočia.

Petrovi Volekovi srdečne blahoželáme k tomuto veľkému oceneniu a tešíme sa z jeho úspechu.

Ján Hrkút
Katedra filozofie FF KU

Bratislava (16. september 2021) – Konferencia biskupov Slovenska (KBS) prostredníctvom svojej Rady pre vedu, vzdelanie a kultúru udelila prof. Dr. phil. fac. theol. Petrovi Volekovi, dlhoročnému vedúcemu Katedry filozofie FF KU, cenu Fides et ratio za zásluhy o dialóg medzi vierou a vedou. Stalo sa tak v Zrkadlovej sieni Primaciálneho paláca v Bratislave. Cenu odovzdali dvaja biskupi, zástupcovia KBS, Mons. František Rábek a Mons. Jozef Haľko.

Výročná cena KBS Fides et ratio sa udeľuje významným osobnostiam vedeckého a akademického života na Slovensku pri príležitosti vydania rovnomennej encykliky Jánom Pavlom II.

NÁJDETE NÁS NA:
www.ff.ku.sk

Cena dekana FF KU v Ružomberku za rok 2020

Dekan fakulty udelil toto tradičné ocenenie spolu štyrom vyučujúcim a študentom na zasadnutí kolégia dekana 23. 6. 2021. V rámci každoročnej výzvy na zasielanie návrhov na Cenu dekana FF KU v Ružomberku za rok 2020 zamestnanci a študenti fakulty zaslali spolu osem návrhov na ocenenia v troch rôznych kategóriách. Nominácie prerokovala komisia na svojom videokonferenčnom zasadnutí 31. 5. 2021 a dekan sa následne rozhodol, že Cena dekana FF KU v Ružomberku za rok 2020 bude udelená štyrom navrhnutým. Ďakujeme za všetky návrhy a blahoželáme oceneným!

V kategórii pedagogická činnosť bola ocenená Eva Urbanová, ktorá pôsobí na katedre slovenského jazyka a literatúry. Hoci na fakulte vyučuje iba prvý rok, študenti oceňujú kvalitu jej výučby a jej ľudský prístup. Ako uvádza navrhovateľ, jej hodiny sú „atraktívne, pestré, nie monotónne, a obohacujúce“.

V kategórii publikačná a vedeckovýskumná činnosť si cenu odniesla Terézia Rončáková z katedry žurnalistiky. Tradične patrí medzi najproduktívnejších autorov pôsobiacich na fakulte, pričom aj v roku 2020 to potvrdila množstvom publikácií. Okrem iného jej vyšli tri štúdiá v indexovaných časopisoch, jedna vysokoškolská učebnica a ďalšie vedecké práce v domácich i zahraničných vydavateľstvách.

Najťažšie bolo vybrať z viacerých zaujímavých nominácií študentov. Dekan sa nakoniec rozhodol udeliť cenu dvom z nich. Daniel Čollák, študent učiteľstva anglického jazyka a literatúry a náboženskej výchovy, bol ocenený za jeho študentskú akademickú angažovanosť. Tradične zastupuje študentov fakulty a univerzity na rôznych fórach (napr. v AS KU) a tiež sa podieľa na aktivitách zameraných na zlepšenie podmienok pre študentov univerzity. Andrea Miškova-

vá, študentka psychológie, bola ocenená za vynikajúci prospech, za jej usilovnú prácu v Poradenskom centre KU a za asistenciu študentom so špecifickými potrebami. Ako uvádza navrhovateľka, „svojimi pomáhajúcimi aktivitami a obetavou prácou šíri dobré meno katedry a fakulty“.

ff ku

"Trauma komunizmu"

Na prelome júna a júla Nanovic Institute for European Studies University of Notre Dame zorganizoval trojdňovú online konferenciu „The Trauma of Communism“. V spolupráci s viacerými katolíckymi univerzitami z Catholic Universities Partnership inštitút pripravil bohatý program, počas ktorého vystúpili pozvaní rečníci Myroslav Marynovych (Ukrajinská katolícka univerzita), Tomáš Halík (Karlova univerzita) a A. James McAdams (University of Notre Dame), ale tiež zástupcovia viacerých katolíckych univerzít zo strednej a východnej Európy. V rámci jednotlivých panelov sa zamysleli nad dopadmi komunizmu v jednotlivých krajinách, prezentovali situáciu katolíckeho disentu počas totality a priblížili osudy viacerých perzekvovaných.

Našu univerzitu a fakultu na podujatí zastupovali členovia projektu Faith and Freedom: Research Initiative, Ján Bañas, Terézia Rončáková a Matúš Ján Capko, ako aj dekan Marek Babic. Najskôr v rámci panelu venovanom Chorvátsku a Slovensku Terézia Rončáková priblížila komplikovanú púť dvoch prenasledovaných predstaviteľov cirkvi, rehoľnej sestry Cecílie a kňaza a misionára Vendelína Javorku. Následne Marek Babic predstavil životné osudy rodného príslušníka, ktorý bol odsúdený na nútené práce v Jáchymove.

V študentskom paneli, počas ktorého študenti z Evova, Tbilisi, Záhrebu, Lublinu a Ružomberka prezentovali svoj výskum, aj Matúš Ján Capko predstavil, na čom pracovali počas riešenia projektu Faith and Freedom. V rámci záverečného panelu sa spolu s ďalšími účastníkmi Ján Bañas zamyslel nad otázkou, či je možné, že kresťanom hrozí nejaká nová forma totality a perzekúcie a aké implikácie má odpoveď na túto otázku pre dôležitosť skúmania a diskusie o traume zanechanej v našej spoločnosti komunizmom.

Viac informácií o konferencii s nahrávkami prednášok nájdete na stránke inštitútu: <https://nanovic.nd.edu/events/2021/06/29/conference-the-trauma-of-communism/>

ff ku

Medzinárodný projekt PF KU s univerzitou v Tadžikistane

V dňoch 21. – 22. apríla 2021 sa v rámci grantového projektu „Vzdelávanie špecialistov v oblasti elektronických médií v podmienkach prechodu na kreditový systém vzdelávania“ na Tadžickom štátnom inštitúte kultúry a umenia pomenovanom po básnikovi a hrdinovi Tadžikistanu Mirzovi Tursunzade, uskutočnil 2-dňový online tréning prostredníctvom aplikácie ZOOM. Na tomto projekte, podporeného Svetovou bankou, sa zúčastnili univerzity z Ruskej federácie, Čínskej ľudovej republiky, Uzbeckej republiky a zo Slovenska.

Výsledkom 3-ročného projektu a jeho vzdelávacieho procesu je i získanie medzinárodných skúseností pre implementáciu štandardov a učebných osnov pre špecializáciu „PR - Public Relations“, ktoré sa začnú používať od akademického roku 2021/2022 po schválení ministerstvom školstva a vedy Tadžickej republiky, spoločne s využívaním moderného laboratória pre novinárov elektronických médií, ktoré bude tiež plne funkčné od akademického roku 2021/2022.

Ako uviedol pre domáce médiá riaditeľ Vzdelávacieho televízneho a rozhlasového štúdia pán Muhammadnabi Musaev, medzinárodní odborníci z Katolíckej univerzity v Ružomberku – profesorky Iveta Ubrežiová a Anna Diačiková sa podelili o svoje skúsenosti s výučbou tejto špecializácie pre miestnych odborníkov, pedagógov a študentov Fakulty réžie, filmu a televízie Tadžického štátneho inštitútu kultúry a umenia a po zaujímavých prednáškach poskytli konkrétne odpovede na otázky účastníkov

vzdelávacej aktivity. Účastníci školenia vyjadrili presvedčenie a záujem pokračovať v spolupráci s KU i v budúcnosti. Riešenie projektu bolo v rokoch 2020 a 2021 negatívne poznamenané globálnou pandemickou situáciou a nebolo možné prednášať a viesť workshopy prezenčnou formou na Tadžickej univerzite, čo bolo obzvlášť zložité pre zainteresovaných partnerov projektu. Zo slovenskej strany boli prednášky i vzdelávacie materiály poskytnuté a vedené v anglickom jazyku a boli simultánne tlmočené do tadžického jazyka, vrátane diskusie.

2-dňový online tréning otvorili koordinátori projektu: za Tadžickú stranu Dr. Mehriddin Kholov a za PF KU prodekanka pre zahraničné vzťahy a PR doc. Markéta Rusnáková, ktorá aj predstavila účastníčky tréningu z Katedry manažmentu PF KU v Poprade, prof. Ivetu Ubrežiovú a Dr. Annu Diačikovú. Prof. Ubrežiová sa venovala oblasti možností štúdia a zároveň predstavila študijný program na bakalárskom stupni štúdia 3.3.15 Manažment a na magisterskom stupni štúdia 3.3.16 Ekonomika a manažment podniku v študijnom odbore 8 Ekonomika a manažment. Zároveň vysvetlila aj podmienky, ktoré musia splniť študenti, ktorí chcú študovať ako zahraniční študenti v rámci univerzít a vysokých škôl na Slovensku. Dr. Diačiková sa venovala holistickému prístupu k tvorbe Public Relations na základe teórie a vlastných skúseností a predstavila príklady, ktoré manažovala v oblasti PR v podnikateľskej praxi v medzinárodnom prostredí.

V závere 2-dňového školenia vyjadril koordinátor projektu Dr. Mehriddin Kholov úprimné poďakovanie a vďačnosť za zdieľané odborné informácie, skúsenosti zo slovenského i EÚ prostredia pre vyučovanie PR na základe európskych vzdelávacích štandardov s kreditným systémom i praktické rady, ktoré budú využité pre vytvorenie hodnotenia systému odbornej prípravy špecialistov na Tadžickom štátnom inštitúte kultúry a umenia, zameraného na vysokoškolské štúdium Public relations, vrátane vzdelávacích štandardov a vzdelávacích programov v špecifikovanej oblasti odbornej prípravy.

A. Diačiková

AKTÍVNE BEZBARIÉROVÉ VZDELÁVANIE PRE SENIOROV

Prvé výsledky medzinárodného projektu

Fakulta zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku v spolupráci s Katedrou hudby na Pedagogickej fakulte KU sa v septembri roku 2020 stala súčasťou medzinárodného projektu Aktívne bezbariérové vzdelávanie pre seniorov (ASEB – Active Seniors Educations without Barriers), ktorého hlavným riešiteľom je Ostravská univerzita v Ostrave. Ďalšími partnermi sú dve portugalské inštitúcie – Seniorská Univerzita vo Ferreira do Zêzere (Universidade Sénior de Ferreira do Zêzere) a Asociačná sieť univerzít tretieho veku (RUTIS – Associação Rede de Universidades da Terceira Idade) so sídlom v Porte. Do projektu sú zapojení manažéri, ekonómovia, technici, hudobní odborníci a experti z oblasti kultúrneho dedičstva zo všetkých štyroch inštitúcií, ktorí pracujú pod dohľadom gestorky a hlavnej koordinátorky projektu Ing. Zdeňky Telnarovej, Ph.D. z Ostravskej univerzity.

Seniorská Univerzita vo Ferreira do Zêzere vznikla vďaka združeniu zameranému na zlepšovanie a sociálnu starostlivosť v Piasse (Associação de Melhoramentos e Bem Estar Social de Pias) v apríli roku 2009.

V súčasnosti ju navštevuje 50 študentov, z ktorých sú niektorí cudzinci. Poslaním tejto inštitúcie je podporovať vedomosti a kultúrnu, vedeckú a technickú výučbu v rôznych oblastiach vedomostí a sociálnej činnosti. Hlavným cieľom univerzity je propagovať neformálne vzdelávanie, podporovať účasť a organizáciu seniorov na kultúrnych, občianskych, vyučovacích a záujmových činnostiach, rozvíjať medziľudské a sociálne vzťahy medzi rôznymi generáciami a v neposlednom rade podporovať dobrovoľníctvo a solidaritu. Spolupráca na portugalskej národnej úrovni sa realizuje v rámci aktivít RUTIS. Je to súkromná inštitúcia sociálnej solidarity a verejnej služby na podporu komunity a seniorov na národnej i medzinárodnej úrovni, ktorá bola založená v roku 2005. Každoročne organizuje niekoľko podujatí, ktoré zabezpečujú rôzne univerzity a na ktorých sa prezentujú hudobné či divadelné skupiny, akadémie, umelecké a tanečné slávnosti. Hlavným zameraním RUTIS je podpora aktívneho starnutia a podpora seniorských univerzít v Portugalsku.

Univerzity tretieho veku (U3V) v Českej republike fungujú podľa tzv. francúzskeho modelu vzdelávania seniorov, ktorý bol predstavený v roku 1973 v Toulouse a pre ktorý je typické úzke napojenie na univerzitné prostredie. Medzi výhody tohoto modelu patrí predovšetkým aktívna participácia kvalifikovaných vysokoškolských pedagógov na výuke seniorov, ako aj možnosť využitia priestorovo-technického potenciálu danej univerzity. V Čechách sa od roku 1993 univerzity tretieho veku združujú v Asociácii univerzít tretieho veku, ktorá je členom AIUTA (International Association of the Universities of the Third Age), EFOS (European Federation of Older Students) a európskej informačnej siete pre U3V. Univerzity, ktoré sú súčasťou Asociácie, môžu každoročne žiadať Ministerstvo školstva, mládeže a telovýchovy o finančné prostriedky, ktoré sa významne podieľajú na pokrytí nákladov a umožňujú minimalizovať poplatky seniorov na úroveň symbolických čiastok. V súčasnosti možnosť štúdia na U3V ponúka väčšina českých verejných vysokých škôl a tiež niektoré súkromné vysoké školy. V Ostrave bola U3V založená pri Ostravskej univerzite v roku →

1991. Skupina seniorských frekventantov v súčasnosti pracuje s etablovaným speváckym zborom Collegium bonum. Záštitu nad celým projektom prevzala ZUŠ Eduarda Marhuly v Ostrave – Malých Horách.

Na Slovensku sa systematické vzdelávanie seniorov uskutočňuje od roku 1990, kedy vznikla prvá Univerzita tretieho veku (UTV) na Univerzite Komenského v Bratislave. Následne sa k tejto iniciatíve pripojili aj iné univerzity a boli otvorené ďalšie UTV v Martine, Nitre a v Banskej Bystrici. Na Katolíckej univerzite v Ružomberku vznikla UTV v roku 2006. Zameranie študijných programov pre seniorov na Slovensku je rôznorodé, avšak doposiaľ sa zrealizovalo len veľmi málo programov s hudobným obsahom. Zapojenie sa do projektu ASEB je preto vynikajúcou príležitosťou zoznámiť sa s podobným typom vzdelávania v zahraničí a na základe tejto spolupráce vytvoriť originálny hudobný kurz so širším európskym zameraním. Do spolupráce na projekte bol pozvaný ružomberský Chránový zbor Andrej. Je to autonómne teleso, ktoré svoje aktivity organizuje samostatne, príležitostne a výlučne na duchovné účely, teda vystupuje len počas slávnostných bohoslužieb na veľké liturgické sviatky a odpustové slávnosti, resp. na samostatných koncertoch.

Cieľom projektu je vytvoriť systém inkluzívneho vzdelávania seniorov s využitím informačných technológií a neverbálnej komunikácie pomocou hudby. Používanie hudby v geriatrickej a gerontologickej je čoraz frekventovanejšie, pretože hudba má výrazné účinky na psychologickú, emocionálnu, fyzickú a sociálnu úroveň, ktoré nakoniec ovplyvňujú úroveň sebaúcty a socializácie starších ľudí. Hudobné činnosti vykonávané staršími ľuďmi, najmä tie, ktoré majú improvizatívny charakter, môžu mať vplyv na výkonnosť a zlepšovanie fyzického i psychického stavu seniorov. A keďže v projekte ASEB zúčastnení aktéri pochádzajú z rôznych etnických skupín, je nevyhnutné zamerať sa aj na význam interkultúrneho vzdelávania.

Ďalšími cieľmi projektu Aktívne bezbariérové vzdelávanie pre seniorov je vytvore-

nie a tzv. pilotáž spoločných metodických postupov pre seniorské zbory, rozvíjanie e-learningových kurzov o kultúrnom dedičstve z partnerských krajín, vytvorenie platformy na zdieľanie výsledkov a komunikácie, vydanie originálneho medzinárodného spevníka pre spoločné vzdelávanie a príprava vybraných seniorov zo všetkých partnerských krajín na záverečný výstup vo forme medzinárodného koncertu. Jedným z najdôležitejších zámerov projektu je vzbudenie aktívneho prístupu seniorov k vzdelávacím aktivitám a sociálnemu začleneniu.

Hoci pandémia výrazne poznačila začiatok spolupráce na tomto zaujímavom projekte, dnes sa všetci účastníci tešia z prvých dielčích výsledkov. Platforma na zdieľanie informácií a vzájomnú komunikáciu bola vytvorená už na začiatku riešenia projektu a postupne sa dopĺňa o nové informácie. Po niekoľkých online stretnutiach zainteresovaných účastníkov sa v dňoch 11. – 19. septembra 2021 hudobní experti v zostave Márcio Rafael Gomes Cabral, José Eduardo de Figueiredo Lima Rebola (Portugalsko), Eva Polášková, Jan Mlčoch (Česká republika), Janka Bednáriková a Zuzana Zahradníková (KU v Ružomberku) osobne stretli na pracovnom týždni vo Ferreira do Zêzere, počas ktorého prekonzultovali všetky podrobnosti a spôsoby naplňovania cieľov projektu. Výsledkom tohto stretnutia, ale aj niekoľkomesačnej predhádzajúcej práce bolo vytvorenie dvoch metodických dokumentov, z ktorých širšia verzia zachytáva ciele, štruktúru, náplň a realizáciu celého projektu, užšia verzia zas môže poslúžiť ako príručka pre zborníkov seniorských speváckych zborov pri zborových nácvikoch, resp. pri orientovaní sa v seniorskom hudobnom priestore. Druhým zaujímavým výstupom bude čoskoro medzinárodný spevník obsahujúci 30 piesní z portugalského, českého i slovenského repertoáru. Spevník sa stane hlavným študijným materiálom pri príprave a realizácii záverečného výstupu – koncertu medzinárodne vytvoreného seniorského zboru, ktorý sa uskutoční v Českej republike v roku 2022. Nemenej významnou aktivitou, ktorá má ambíciu preniesť sa do širšieho priestoru seniorského vzdelávania, je e-learningový

kurz Kultúrne dedičstvo. Jeho obsahová náplň je pripravená v troch jazykových mutáciách a v dohľadnej dobe sa stane predmetom vzdelávania účastníkov projektu.

Postoj spoločnosti k starobe a starým ľuďom je v súčasnosti, žiaľ, skôr negatívny. Starnutie je chápané ako obdobie, počas ktorého človek môže len chátrať. Hodnotový systém spoločnosti, ktorá zdôrazňuje zachovanie mladistvého vzhľadu a vyžaduje maximálny výkon, starých ľudí veľmi znevýhodňuje. Veríme, že vďaka realizácii projektu ASEB sa nám aspoň čiastočne podarí znegovať tieto trendy a ponúkne tak pre seniorov nové možnosti a koncepty. Sociálna inklúzia prostredníctvom hudby, ktorú tu môžeme označiť ako vzdelávací nástroj pre seniorov, môže tiež slúžiť ako zdroj sociálnej mediácie a nových medziľudských vzťahov v interakcii s novými subjektmi a inštitúciami v domácej i medzinárodnej komunite.

Janka Bednáriková

Koncert duchovnej hudby: MÁJOVÉ NOCTURNO

Po dlhšej koncertnej prestávke z dôvodu protipandemických opatrení sa v poslednú májovú nedeľu konal koncert duchovnej hudby Májové nocturno. Prebiehal v sakrálnom priestore Kostola povýšenia Svätého kríža v Ružomberku so začiatkom o 18.00 hodine. Vo sviatočnom podvečere sa diváci zjednotili v online priestore cez platformu ekostol.sk.

Koncert bol realizovaný v rámci riešenia projektu „Popularizácia novej slovenskej artificiálnej duchovnej hudby v akademickom prostredí“ podporeného Kultúrnou a edukačnou grantovou agentúrou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky. Dramaturgia koncertu obsahovala skladby baroka a vyvrcho-

lením bola tvorba súčasných slovenských hudobných skladateľov. K účastníkom koncertu patrili študenti a učitelia Katedry hudby PF KU v Ružomberku. Nedeľný umelecký čas sprevádzala Janka Bednáriková obohacujúcimi moderátorskými vstupmi.

Vyvrcholením Májového nocturna bola svetová premiéra cyklu žalmových kompozícií Psalmus súčasného skladateľa a pedagóga Luboša Bernátha. Kompozície sú utvorené pre sólový hlas a klavír, čím interpretácie vzniká priestor pre vyniknutie žalmových textov, ako aj zosobnenie sa so žalmistovým prežívaním na rôzne podnety života.

Dištančný čas priniesol mnohé úskalia spojené so zatvorenými bránami kultúrnych inštitúcií. Touto koncertnou hodinkou v srdciach divákov a poslucháčov neostal len umelecký zážitok, ale aj upriamenie mysle k vyšším hodnotám. Majstrovstvo hudobných skladateľov minulosti je veľkým bohatstvom, z ktorého potrebujeme čerpať aj dnes. Úspešnou svetovou premiérou cyklu žalmových kompozícií Psalmus sa táto potreba a inšpirácia len potvrdila. Nech nás chvíle podobné tejto pobádajú vzhliadať k pravým hodnotám, zastaviť sa a nechať sa sýtiť kultúrnym bohatstvom i v instantnej dobe.

Lenka Bednáriková

Noc hudby – Od klasiky k filmu

Synagóga v Ružomberku sa 18. júna 2021 o 19.00 hodine ponorila do Noci hudby. Podnázvom, ako aj leitmotívom umeleckého programu boli skladby Od klasiky k filmu. Hviezdami piatkového večera sa stalo 15 hudobných výstupov popretkávaných sprievodným slovom Janky Bednárikovej. Umelecky hodnotný program pre verejnosť pripravili pedagógovia a doktorandi Katedry hudby Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku. Dramaturgia koncertu dala priestor speváckym a inštrumentálnym číslam. Kvalitné klavírne sprievody, ktoré dotvárali spevácke prejavy, patrili Stefke Palovičovej.

Večernú koncertnú hodinku otvorila ária „Měsíčku na nebi...“ z opery Rusalka českého hudobného skladateľa Antonína Dvořáka, ktorú interpretovala Miriam Žiarna. Spevácke číslo vystriedala Meditácia z opery Thaïs pre husle a klavír od Julesa Masseneta. Na husliach hral Rastislav Adamko a klavírneho partu sa zhostila Zuzana Zahradníková.

Z opery Giuseppe Verdiho – Traviata, predniesla Miriam Žiarna recitativ a áriu Violetty „Addio del passato...“. Prelúdium op. 28, č. 4 od Fryderyka Chopina klavírne stvárnila Stefka Palovičová. Na inštrumentálny prejav nadviazala ária Laure-

ttý „O mio babbino caro“ z opery Gianni Schicchi od talianskeho hudobného skladateľa Giacoma Pucciniho, interpretovaná Martinou Procházkovou. Počas Noci hudby diváci zakúsili aj spomienky na detstvo Piotra Iljiča Čajkovského, vo výbere z jeho baletu Luskáčik. Klavírnou štvorročnou hrou Alžbety Popadákovej a Martina Jurča sa synagógou niesli melódie ruského tanga – Trepak a tanga Reed Flutes. Podmanivý hlas Miriam Žiarnej sa zaskvel v árii Mimmi „Mi chiamano Mimì...“ zo známej opery Bohéma od Giacoma Pucciniho. Tomáš Matis predniesol Nokturno č. 20 cis mol op. posth. od Fryderyka Chopina. V opernom repertoári večer pokračoval, tentokrát vynikol slávny duet pre soprán a mezzosoprán Barcarolle z opery Jacquesa Offenbacha – Hoffmanove poviedky. Spevácky prejav bravúrne zvládli Martina Procházková a Miriam Žiarna. Pred záverečnou fázou koncertu zaznela druhá časť štvorročnej suity od skladateľa P. D. Q. Bacha s názvom Toot Suite, II. OK Chorale. Klavírnej interpretácii vdýchli život Zuzana Zahradníková a David di Fiore.

Posledná časť koncertu figurovala v znamení filmovej hudby 20. storočia. Z filmu Život je krásny bola interpretovaná skladba Smile od Nicola Piovaniho – Achinoam Nini v podaní Lenky Bednárikovej. Skladbu

Se tu fossi od skladateľa Ennia Morriconeho známu z filmu Kino Ráj, zaspievala Miriam Žiarna. Téma filmu Schindlerov zoznam od amerického skladateľa Johna Williamsa vtiahla divákov do hĺbky noci presvedčivým a zároveň citlivým husľovým stvárnením Rastislava Adamka s klavírnou spoluprácou Zuzany Zahradníkovej. Miriam Žiarna vynikajúco predniesla technicky náročnú vokálnu tému z filmu Vtedy na západe. Týmto číslom ukončila famózne spevácke a vokálne vyjadrenia skladieb júnovej ružomerskej Noci hudby. Na záver vznikol priestor pre vášnivé klavírne stváranie skladby La cumparsita od skladateľa Gerarda Matosa Rodrígueza vďaka Stefke Palovičovej.

Bohatými, technicky neľahkými číslami interpretovanými členmi katedry hudby sa potvrdilo, že verejnosť má záujem o náročnejšiu dramaturgiu, čoho dôkazom bola veľká obsadenosť ružomerskej synagógy. Účinkujúci priniesli tú najlepšiu klasiku z filmovej kultúry a rozpamätali sa na to, aké vzácne je vystupovať pred živým publikom.

Lenka Bednáriková

Nečakajú na reformu zhora, zmenu začínajú od seba

Pedagógovia z Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku (PF KU) a Základnej školy Bystrická cesta sa vzdelávajú v prístupe orientovanom na žiakov.

Cez prázdniny v laviciach

„Mladí ľudia sa dnes pripravujú na život zajtra v školách zo včera,“ začína prvú aktivitu školenia lektorka Gabriela Lojová. V laviciach, aj keď sú letné prázdniny, sedia vyučujúci, ktorí vnímajú, že vzdelávanie musí odrážať potreby žiakov – nielen povrchne a na papieri, ale s rešpektom k osobnosti a špecifikám mladých ľudí. Z učební je počuť angličtinu a zmes cudzích jazykov, účastníci sú okrem Slovenska aj zo Slovinska, Severného Macedónska, Lotyšska a Litvy.

Prebiehajúce školenie je jednou z aktivít Erasmus+ KA 2020 – SK01 – KA203 - 078306 projektu PF KU Upgrade with Learner-centred Approach (LCA). Prvý modul je orientovaný na dianie v triede, učitelia trénujú aktívne učenie sa žiakov, úpravu učebného obsahu, vedomostné a emocionálne domény, učia sa porozumieť triednej klíme, formovať vzťahy v triede a budovať vzťahy so žiakmi. Učitelia veria, že po absolvovaní vzdelávania budú klásť väčší dôraz na konkrétny úžitok zo vzdelávania pre žiakov v porovnaní s dôrazom na prebratie všetkých detailov zo zastaraných osnov.

Druhý modul posilňuje vedenie a riadenie v duchu koncepcie Uč sa a veď.

„Učiteľ dokáže nadchnúť druhých a pomôcť im pochopiť mozaiku toho, čo tvorí dnešný svet. Zážitok z učenia sa a objavovania sveta zostáva s nami po celý život. Ak v nás učiteľ verí, podporuje nás a pomáha nám chápať súvislosti, seba aj druhých, tak nám do života prinesie bohatstvo na celý život,“ hovorí lektorka Jana Chynoradská.

Na konci viac ako dvojročnej spolupráce deviatich partnerských organizácií z piatich krajín budú novoakreditované študijné predmety vyučované na učiteľských fakultách a model kvality LCA pre riaditeľov a učiteľov základných škôl.

Stanú sa ambasádormi prístupu orientovaného na učiacich sa

Učitelia, ktorí v lete absolvujú oba moduly výcviku, sa stanú podporovateľmi prístupu vo svojich školách a krajinách. „Pedagogická fakulta sa postupne stane školou vzdelávajúcou v koncepcii LCA, aby doplnila požiadavky zamestnávateľov do vzdelávacieho procesu,“ hovorí prodekanka fakulty Markéta Rusnáková, koordinátorka projektu. Školenia sa zúčastňujú piati vysokoškolskí učitelia z katedier sociálnej práce, katechetiky a matematiky, všetci sa zhodu-

jú, že prístup LCA je vhodný na adaptáciu v prostredí vysokej školy.

Do projektu sa zapojilo aj šesť učiteliek zo základnej školy na Bystrickej ceste v Ružomberku, ktorá je známa triedami s mimoriadne nadanými žiakmi, ale nielen nimi. Praktické poznatky plánujú začleniť do vyučovania od nového školského roku. „Školenie ma posúva vpred, otvára nové možnosti k medzinárodnej spolupráci a motivuje ma k osobnému rozvoju. Verím, že naša škola bude úspešne reprezentovať učenie zamerané na žiaka a bude školou s Learn and Lead pozitívnym nastavením,“ pridáva sa k rozhovoru Lenka Krasuľová, učiteľka ZŠ Bystrická.

„Dnešný svet praje spolupráci a inováciám, ktoré posúvajú kvalitu života na vyššiu úroveň. Oblasť školstva a vzdelávania prechádza vnútornou premenou mnohých iniciatív. Som presvedčená, že prežijú len tie, ktoré sú postavené na pevných základoch ľudskosti, odbornosti a odvahy,“ dodáva Jana Chynoradská.

Popri vzdelávacích blokoch pripravila hosťiteľská Pedagogická fakulta KU bohatý spoločenský program, počas ktorého môžu účastníci spoznať krásy Dolného Liptova.

Daniel Markovič

CENA FRA ANGELICO PROF. KUDLIČKOVÍ

Cenu Fra Angelica si 8. júna 2021 na nádvorí Primaciálneho paláca v Bratislave prevzali ďalší laureáti v oblasti slovesného, výtvarného a hudobného umenia a tí, ktorí sa vo svojej tvorbe i práci mimoriadne pričínili o rozvoj kresťanskej kultúry na Slovensku. Ocenila ich Rada Konferencie biskupov Slovenska pre vedu, vzdelanie a kultúru.

Za prínos v oblasti výtvarného umenia cenu udelili aj akademickému maliarovi prof. Jánovi Kudličkovi, ktorý pôsobí na Katedre výtvarnej výchovy Pedagogickej fakulty KU v Ružomberku. K oceneniu srdečne gratulujeme.

Medailu s vyobrazením patróna umelcov a diplom udelil oceneným biskup Rábek spolu s bratislavským pomocným biskupom Mons. Jozefom Haľkom. Na slávnosti, ktorá sa konala už po 19-krát, sa za prísnych protipandemických opatrení zúčastnil zástup osobností z oblasti cirkevného, kultúrneho a spoločenského života, ako aj známi a priatelia ocenených.

Prof. akad. mal. Ján Kudlička, ArtD., akademický maliar, pochádza z Ružomber-

ka. Po ukončení štúdia na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave v ateliéri profesora Jána Želibského sa v roku 1972 vrátil do rodného mesta, kde žije a tvorí dodnes.

Ján Kudlička pripomína v mnohom renesančného človeka, napísala v doslove do jeho najnovšej knihy Atmosféry Jana Juhásová, a má pravdu, pripomeniem si to zakaždým, keď sa s ním stretnem. Teší sa zo života, no zároveň ho hlboko, meditatívne prežíva. Centrom jeho celoživotného záujmu sa od sedemdesiatych rokov stala krajina, osobitne krajina Oravy a Liptova, čo panoramaticky dokumentuje monografia *Mysterium krajiny*. Zaujímajú ho pocity a vnemy, svoju tvorivú metódu prirovnáva k uvoľňovaniu básne od zbytočných slov, preto mu je poézia blízka. Má veľa priateľov medzi básnikmi, nezameniteľným výtvarným sprievodom prispel do mnohých básnických kníh. Predstavuje typ výtvarníka, ktorý tiež sám píše. Pociťové záznamy z ciest a básnické reflexie nachádzame napríklad v jeho autorskej monografii *Ná/znaky*.

Jeho dlhodobý záujem o krajinu má úplne prirodzené aj svoju druhú polohu: zvlášť na Orave je viditeľné prepojenie krajiny so sakrálnosťou. Kudlička v krajine nachádza inšpiráciu aj pre svoje hlavné sakrálné témy, ktorými sú *Madona*, *Korpus* a *Pieta*.

V rozhovore pre Katolícke noviny v roku 2014 uviedol: „Tri (pre mňa) základné sakrálné témy, teda *Madona*, *Korpus* a *Pieta*, sa stali mojimi dlhodobými a permanentnými návratmi. Musím povedať, že ich chápem ako veľmi silné témy kresťanstva. Uvedomujem si ich nespočetné výtvarné stvárnenia umelcami najvyšších kvalít v priebehu formovania a existencie ľudstva a našej kresťanskej histórie. V tomto zmysle sa aj ja snažím k nim pristupovať, narábať s ich obsahom a významom. Usilujem sa o to, aby moje stvárnenie bolo hlboké, aby nadväzovalo na tradíciu, no zároveň bolo uchopené novým spôsobom.“

Téma piety našla svoje vyjadrenie v knihe *Lamium album*, ale tiež napríklad v realizácii trinásteho zastavenia Kalvárie na Peknej vyhlíadke v Starom Smokovci. Téma *Madony* sa objavila v knihe →

Rosa mystica, ale aj mimo nej v početných nových a nových spracovaniach. Zdá sa, že práve *Madona* je pre Kudličku silný magnet. Na jednej strane je protipólom Fullovej *Madony* svojou minimalistickou výpoveďou, na druhej strane je podľa jeho vlastných slov „mysteriom, esenciou tvaru, farby a rytmu, nedeľným bielym obrusom spájajúcim ľudí“. Kudličkova *Madona* je tiež vesmírna, v jeho vnímaní má centrálnu polohu.

Ján Kudlička počas svojho života prešiel všetkými stupňami pedagogickej činnosti. V tom istom, už spomínanom rozhovore sa vyznáva: „Môžem potvrdiť, že pedagogickú činnosť mám rád, že je plne v súčinnosti s mojim statusom tvorivého výtvarníka,

tieto aktivity sa spoločne prelínajú, dopĺňajú, kooperujú. Táto činnosť je pre mňa rovnako dôležitá ako súžitie s umením (nielen výtvarným) alebo súžitie so svetom vo všeobecnosti... V orientácii a hľadaní vlastnej osobnosti mladého človeka zohráva pedagóg dôležitú úlohu. Dobrý pedagóg otvára študentom oči pre nové vnemy, nové vízie, učí ich vnímať povrch, ale aj vnútro, naznačuje cestu. Takto prístupujem k mladým aj ja.“

Umelca a človeka Jána Kudličku charakterizuje široká synestézia, schopnosť vytvoriť harmóniu a rovnováhu v rozmanitých a niekedy aj protichodných podnetoch. Táto dispozícia organicky v sebe zahŕňa hľadanie a nachádzanie moderného vý-

razu pre tradičné kresťanské hodnoty. V oboch rozmeroch, ako tvorca aj ako pedagóg, má váhu a rešpekt uznávanej, celistvej osobnosti, prispievajúcej k rozvoju kresťanskej kultúry.

NÁJDETE NÁS NA:
www.pf.ku.sk

VILNIUS – RIGA – RUŽOMBEROK – LISABON: Študenti z celého sveta budú dva roky spoznávať Európu

13. septembra 2021 sa na Univerzite Mykola Romeria v Litve uskutočnilo slávnostné otvorenie programu Európsky spoločný magister v sociálnej práci s deťmi a mládežou. Zhromaždenie otvorila rektorka Inga Žalėnienė. Pri tejto príležitosti sa prostredníctvom videa prihovorili hostom a študentom aj minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR Milan Krajniak a rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku Jaroslav Demko. S oficiálnym príhovorom vystúpil veľvyslanec SR pre Litvu a Lotyšsko Ladislav Babčan a študentom venoval svoj prejav vedúci Katedry sociálnej práce KU Daniel Markovič. Prečo toľko rečníkov zo Slovenska? Lebo partnerskou vysokou školou zabezpečujúcou tento študijný program je Katolícka univerzita v Ružomberku.

Do prvého ročníka sa zapísalo 15 študentov z Ázie, Afriky, Ameriky aj Európy. Počas dvoch rokov štúdia budú tráviť každý semester v inej krajine: po polroku vo Vilniuse sa presunú do lotyšskej Rigy, budúci rok sa im na šesť mesiacov stane domovom Ružomberok. Na Katedre sociálnej práce Katolíckej univerzity budú absolvovať prednášky a cvičenia v anglickom jazyku, v Ružomberku budú aj praxovať v sociálnych službách. V poslednom semestri budú pracovať na svojej diplomovej práci v portu-

galskom Lisabone. Všetky náklady spojené so štúdiom v štyroch mestách si študenti pokrývajú zo štipendia Erasmus Mundus. Pre študentov z 12 krajín ide o výrazný impulz pre ich budúcu kariéru.

Po slávnostnom otvorení sa začali dva týždne intenzívnej výučby, študenti mali rozvrh od pondelka do soboty od deviatej ráno do siedmej večer. Prvou prednášajúcou v rámci tohto programu zo Slovenska

bola prodekanka PF KU pre zahraničné vzťahy a PR Markéta Rusnáková.

Pracovníci Pedagogickej fakulty KU v Ružomberku následne začali s prípravami programu na budúci rok, aby boli študenti minimálne rovnako spokojní a obohatení ako v metropolách, ktoré sú hlavnými mestami Litvy, Lotyšska a Portugalska.

Daniel Markovič

Moderované diskusie na rôzne témy

TEOLOGICKÉ VEČERY

Aula sv. Košických mučeníkov, Hlavná 89, 20.15 hod.

11. 10. 2021	15. 11. 2021	13. 12. 2021
Čo ponúka Katolícka cirkev dnešnému človekovi?	Osobná zrelosť mladého človeka	Umelá inteligencia a Cirkev?
Teologická reflexia nad súčasnou situáciou na Slovensku	Mons. Marek Forgáč, košický pomocný biskup	Radoslav Lojan, morálny teológ Peter Pesarčík, odborník na IT pri PF UPJŠ
Vladimír Juhás, dogmatický teológ Peter Ceľuch, pastorálny teológ	 	 @ktfke @teologicka_fakulta_v_kosiciach

Teologické večery (online)

Na Teologickej fakulte KU pokračujú v zimnom semestri 2021/2022 Teologické večery. Tieto moderované diskusie sú ponukou nie len pre študentov KU, ale i pre širokú verejnosť. Tvoria priestor na diskusiu o otázkach súčasného človeka, ktorý hľadá orientáciu vo viere. Už 11. 10. 2021 budú na tému Čo ponúka Katolícka cirkev dnešnému človekovi? Teologická reflexia nad súčasnou situáciou na Slovensku diskutovať Vladimír Juhás (dogmatický teológ) a Peter Ceľuch (pastorálny teológ). 15. 11. 2021 privítame košického pomocného biskupa Mons. Marka Forgáča s témou Osobná zrelosť mladého človeka a nakoniec 13. 12. 2021 budeme hovoriť s odborníkmi Radoslavom Lojanom (morálny teológ) a Petrom Pesarčíkom (odborník na IT pri PF UPJŠ) na tému Umelá inteligencia a Cirkev?

Vzhľadom na pandemickú situáciu budú Teologické večery prebiehať v online forme. Bude možné sledovať ich záznam prostredníctvom Youtube kanála teologickej fakulty s oficiálnym názvom „Teologická fakulta v Košiciach“. Videozáznamy teologických večerov budú odvysielané v premiére v čase uvedenom na plagáte. Diváci si ich budú môcť pozrieť aj po premiére, t.j. video ostane verejne dostupné na Youtube kanáli fakulty. Názov videa bude korešpondovať s názvom daného teologického večera na plagáte.

NÁJDETE NÁS NA:
www.tf.ku.sk

Detský tábor opäť úspešný

Priaznivejšia pandemická situácia priala organizovaniu detských letných táborov, preto sa mohol uskutočniť aj ďalší ročník tábora v Dome H. Dunanta v Mlynčekoch (okres Kežmarok), ktorý v spolupráci s Územným spolkom Liptov Slovenského Červeného kríža so sídlom v Liptovskom Mikuláši organizuje Katedra ošetrovateľstva Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku.

O pestrý táborový program v termíne od 8. do 14. augusta 2021 sa okrem ďalších zúčastnených postarali aj Eva Moraučíková a Mariana Magerčiaková a študentky Denisa Zahurančíková z ošetrovateľstva a Alžbeta Sisková z fyzioterapie.

40 detí si v krásnom letnom počasí užilo množstvo táborových súťaží, turistickú vychádzku zo Štrbského plesa na Popradské pleso, pobyt na kúpalisku aj klasickú opekačku pri táboráku. Ťažiskovým zameraním tábora je však kurz laickej prvej pomoci a celotáborová súťaž v poskytovaní prvej pomoci. Všetci účastníci si teda zmerali sily v poskytovaní pomoci na rôznych modelových situáciách.

Výučba na FZ KU počas pandémie

Výučba sa na FZ KU prispôbovala aktuálnej epidemiologickej situácii. Letný semester akademického roku 2020/2021 sme ukončili skúškovým obdobím. Skúškové obdobie bolo predĺžené, a to aj vzhľadom na potrebu doplnenia odbornej praxe, ktorá bola počas vrcholu druhej vlny pandémie pozastavená. Prezenčné skúšanie sa realizovalo v malých skupinách za dodržania štandardných protiepidemických opatrení (prekrytie dýchacích ciest, R-O-R, negatívny antigénový alebo PCR test, doklad o očkovaní alebo prekonaní COVID-19).

Štátne skúšky prebiehali v priestoroch FZ KU za prísnych protiepidemických opatrení a v súlade s Opatrením Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození zdravia, zo dňa 15.4.2020, ktoré umožnilo zdravotníckym študijným

programom konanie štátnych skúšok podľa príslušného študijného programu.

Výučba v zimnom semestri akademického roka 2021/2022 začala 6. septembra prezenčnou formou. Rozhodnutím dekana č. 2/2021, zo dňa 8. septembra 2021, FZ KU s účinnosťou od 20.9.2021 prechádza na kombinovanú metódu štúdia. Študenti budú mať možnosť absolvovať teoretickú časť výučby prezenčnou metódou na FZ KU alebo dištančnou metódou (on-line). Voľba metódy výučby jednotlivých predmetov je v kompetencii jednotlivých vyučujúcich. Praktická časť prebieha v súlade s uvedeným nariadením výlučne prezenčne.

fz ku

Novým dekanom FZ KU je prof. Lacko

Dňa 10. júna 2021 Akademický senát Fakulty zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku opätovne zvolil za kandidáta na dekana FZ KU prof. MUDr. Antona Lacka, CSc. So súhlasom J.E. Mons. Bernarda Bobera, veľkého kancelára KU, mu 21. júla rektor KU, doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc., odovzdal menovací dekrét. Slávnostné uvedenie do funkcie dekana bolo symbolicky spojené s liturgickou spomienkou na blahoslavenú sestru Zdenku, patrónku FZ KU.

Prof. Lacko vyštudoval medicínu na Univerzite Komenského v Bratislave. Habilitoval sa v roku 2001 a v roku 2009 bol menovaný za profesora v odbore ošetrovatelstvo. V súčasnosti pôsobí tiež ako prednosta Kliniky nukleárnej medicíny ÚVN Ružomberok-FN. V minulosti zastával pozíciu vedúceho subkatedry vojenského zdravotníctva (VA Liptovský Mikuláš), zástupcu primára interného oddelenia ÚVN Ružomberok, zástupcu prednostu internej kliniky ÚVN Ružomberok-FN, riaditeľa Ústavu zdravotníctva a sociálnej práce pri

Nový senát FZ KU

V dňoch 16. a 17. septembra 2021 sa na Fakulte zdravotníctva konali voľby do AS FZ KU. Za zamestnaneckú časť sa volieb zúčastnilo 28 členov akademickej obce, za študentskú 83.

Z volieb vzišlo nasledujúce zloženie zamestnaneckej časti AS FZ KU: PhDr. Bc. Eva Moraučíková, PhD., PhDr. Katarína Zrubáková, PhD., PhDr. Mária Novyseďláková, PhD., doc. MUDr. Ivan Solovič, CSc., doc. RNDr. Soňa Hlinková, PhD., Mgr. Marína Potašová, PhD., Ing. Bc. Michal Sekerák, doc. MUDr. Jozef Domenik, PhD., MPH

Za študentskú časť boli do AS FZ KU zvolení: Lucia Belicajová (katedra urgentnej zdravotnej starostlivosti), Róbert Kalma (katedra urgentnej zdravotnej starostlivosti), Timea Spišáková (katedra ošetrovatelstva), Jana Demianová (katedra ošetrovatelstva).

Nový AS FZ KU si zvolil predsedníctvo na svojom prvom zasadnutí, ktoré sa uskutočnilo 27.9. 2021. Všetkým novozvoleným členom AS FZ KU gratulujeme a želáme veľa úspechov a múdrych rozhodnutí.

fz ku

PF KU Ružomberok. V predchádzajúcom funkčnom období, ako aj v rokoch 2005-2013, bol dekanom FZ KU v Ružomberku.

Profesorovi Lackovi gratulujeme k jeho opätovnému zvoleniu za dekana FZ KU v Ružomberku a prajeme veľa duchovných a tvorivých síl do nového funkčného obdobia.

fz ku

POĎAKOVANIE SESTRÁM A PÔRODNÝM ASISTENTKÁM

Medzinárodný deň pôrodných asistentiek (5. máj) a Medzinárodný deň sestier (12. máj) sú každoročne dňami celosvetových osláv dvoch náročných a ušľachtilých povolání. Je povzbudivé vidieť, ako mnoho krajín, politikov, či komunit ďakuje sestram a pôrodným asistentkám. Napriek tomu musia sestry a pôrodné asistentky stále obhajovať svoje postavenie a pripomínať aké nezastupiteľné a dôležité je ich povolanie v systéme zdravotníctva.

Medzinárodný deň sestier sa oslavuje po celom svete pri príležitosti výročia narodenia Florence Nightingale, priekopníčky a zakladateľky moderného ošetrovatelstva. Slovenská komora sestier a pôrodných asistentiek (SKSaPA), rovnako, ako Medzinárodná rada sestier (ICN) a Medzinárodná rada pôrodných asistentiek (ICM) pripomína verejnosti, že tento sviatok poskytuje príležitosť poukázať na nezastupiteľné miesto sestier a pôrodných asistentiek, vyzdvihnúť prínos ošetrovatelstva a pôrodnej asistencie a zamyslieť sa nad náročnou prácou a odbornou starostlivosťou, ktorú poskytujú sestry a pôrodné asistentky (PA) každý deň v roku, dvadsaťštyri

hodín denne, sedem dní v týždni. Každoročne pripomíname tieto dôležité dni, aby si verejnosť uvedomila prínos sestier a pôrodných asistentiek. Pri príležitosti osláv Medzinárodného dňa sestier zorganizovala SKSaPA e-konferenciu, na ktorej sa podieľali aj zamestnanci FZ KU v Ružomberku. Predsedom organizačného výboru bol PhDr. Lukáš Kober, PhD., MPH, odborný asistent Katedry ošetrovatelstva FZ KU v Ružomberku, ktorý zároveň pôsobí aj ako riaditeľ kancelárie SKSaPA. E-konferencie sa zúčastnilo viac ako 4000 účastníkov. Hlavnými bodmi programu boli témy, ktoré sa venovali dopadu pandémie na ošetrovatelstvo, ale aj vzdelávanie a študentov. Na konferencii odzneli aj príhovory predsedu vlády SR Eduarda Hegera, ministra zdravotníctva Vladimíra Lengvarského, zo zahraničia sa účastníkom prihovorila prezidentka Európskej federácie sestier Elizabeth Adams a Generálny tajomník Medzinárodnej rady sestier Howard Catton. Na podujatí, s pozvanou prednáškou „Etické aspekty očkovania proti COVID-19“, vystúpila aj Mária Lehotská (Katedra ošetrovatelstva FZ KU v Ružomberku).

Téma Dňa sestier 2021: „Sestry ako vedúci hlas – vízia pre budúcnosť zdravotnej starostlivosti“. # IND2021 bude zameraná na zmeny a inovácie v ošetrovatelstve. Sestry a pôrodné asistentky musia upozorňovať na nedostatky, aby im bola venovaná primeraná pozornosť a boli vypočuté ich hlasy, hlasy ich zástupcov k návrhom a tvorbe stratégií, aby s nimi diskutovali o nedostatkoch a potrebe zmien predtým, než sa o nich rozhodne.

S pokorou vyjadrujeme veľké poďakovanie všetkým sestram, ktoré denne zápasia o zdravie našich pacientov, podieľajú sa na vzdelávaní študentov, napomáhajú inováciám, vyslovujú otázky, hľadajú riešenia a odpovede, skúšajú nové postupy, učia sa, pracujú na svojom profesionálnom raste a v neposlednom rade robia dobré meno nášmu stavu.

Lukáš Kober

SVETOVÝ DEŇ ČISTÝCH RÚK: Zapojili sme sa do kampane

Pri príležitosti Svetového dňa čistých rúk, ktorý každoročne vyhlasuje Svetová zdravotnícka organizácia, sa dňa 5. 5. 2021 v Ústrednej vojenskej nemocnici SNP – FN Ružomberok konal 3. ročník osvetovej kampane zameranej na širokú verejnosť, návštevníkov nemocníc a zdravotníckych pracovníkov.

Do podujatia, ktoré sa uskutočnilo pod záštitou Ministerstva zdravotníctva SR sa zapojili študentky bakalárskeho študijného programu ošetrovateľstvo Milena Ľapajnová a Viktória Skurčáková. Študentky edukovali návštevníkov nemocníc o zásadách správneho postupu umývania a dezinfekcie rúk, následne pomocou špeciálnej UV lampy testovali ich ruky pri príchode i odchode zo zdravotníckeho zariadenia. Dezinfekčný prostriedok s obsahom fluorescenčnej látky pod ultrafialovým žiarením umožní odhaliť nedostatočne vydezinfikované časti rúk. Najčastejšie ide o končeky prstov, palec, chrbát rúk a priestory medzi prstami.

Heslo tohtoročnej kampane „Čisté ruky – Len pár sekúnd môže zachráňovať životy“ je v súčasnej pandemickej dobe viac než aktuálne. Za profesionálny prístup a odbornú erudíciu boli študentky ocenené organizátorom aj formou ďakovného listu.

Marcela Ižová

ošetrovateľstva a pôrodnej asistencie boli zamerané na dopad pandémie COVID-19 na ošetrovateľstvo a pôrodnú asistenciu na Slovensku, význam ošetrovateľských asociácií, manažment pacienta s malígnou ranou a vybrané komunikačné úskalia geriatrickej paliatívnej starostlivosti. Rozvoj spolupráce s partnerskými univerzitami vnímame pozitívne. Spolupráca pokračovala aj aktívnou účasťou Dr. Kobera na medzinárodnej konferencii v Pardubiciach. Zástupcovia Univerzity Pardubice sa naopak zúčastnili e-konferencie „Sestry ako vedúci hlas“. Výmena informácií v rámci Erasmus + bola zameraná na prebiehajúce výskumné projekty na oboch univerzitách a rozvoj ďalšej spolupráce, ako aj podporu tzv. „Windows“ mobility zameranej na výmenu študentov.

Marcela Ižová

Virtuálne mobility na katedre ošetrovateľstva

Mimoriadna situácia v súvislosti s pandémiou COVID-19 nepriaznivo ovplyvňuje oblasť realizácie akademických mobilít. Alternatívou sú tzv. virtuálne mobility. V dňoch 18. – 21.5.2021 sme „virtuálne“ privítali na Katedre ošetrovateľstva FZ KU Mgr. Luciu Chrudimskú, DiS, pôsobiacu na Fakulte zdravotníckych štúdií (Univerzita Pardubice), ktorá v rámci programu Erasmus+ prednášala pre študentov 2. a 3. ročníka bakalárskeho stupňa študijného programu ošetrovateľstvo. Prednášky sa týkali aktuálnej problematiky: komunikácie v zdravotníctve, hygieny (nie len) rúk a dentálnej hygieny.

„On line mobilitu“ absolvovala na našej katedre aj prof. Dr. hab. Ewa Kucharska. Ewa Kucharska je lekárka internistka, špecialista na reumatológiu a verejné zdravie, zakladateľka poradne na liečbu osteoporózy, za čo bola ocenená cenou Lekár roka, riaditeľka centra VADIMED Krakow. Pracuje

ako vedúca Katedry gerontológie, geriatrickej a sociálnej práce na Akademii Ignatianum v Krakove. Prednášajúca informovala o špecifikách starostlivosti o pacientov s osteoporózou, edukácii a o skrýningu osteoporózy. Prednáška bola rozšírená o bohatú diskusiu zo strany študentov.

Do virtuálnych mobilít sa v tomto akademickom roku zapojili aj pracovníci Katedry ošetrovateľstva FZ KU. PhDr. Jozef Babečka, PhD. sa v dňoch 19. – 20.4.2021 zúčastnil mobility na Juhočeskej univerzite v Českých Budejoviciach. Výučba bola určená študentom magisterského štúdia v odbore ošetrovateľstvo so zameraním na problematiku edukácie pacientov so zdravotným znevýhodnením. V dňoch 29. – 30.3.2021 a 3. – 6.5.2021 sa virtuálnej mobility Erasmus+ uskutočnenej na Univerzite Pardubice zúčastnili PhDr. Lukáš Kober, PhD, MPH. a opäť aj PhDr. Jozef Babečka, PhD. Prednášky pre študentov

Študenti aj zamestnanci ako dobrovoľníci počas návštevy Svätého Otca

Návšteva Sv. Otca Františka na Slovensku v termíne od 12. do 15. septembra 2021 bola vzácnou udalosťou pre celú našu krajinu. Viacerí študenti aj zamestnanci Katolíckej univerzity v Ružomberku (KU) sa rozhodli zapojiť do organizačného zabezpečenia návštevy ako dobrovoľníci. Ich konkrétna činnosť spočívala predovšetkým v zabezpečení chodu jednotlivých sektorov, usmerňovaní pútnikov, ako aj v poskytovaní prvej pomoci počas jednotlivých podujatí na všetkých miestach návštevy pápeža.

Ako dobrovoľník v oblasti prekladateľstva v Bratislave pôsobil študent Bc. Patrik Paterček z Pedagogickej fakulty KU. V Prešove pomáhal ako dobrovoľník – zdravotník Slovenského Červeného kríža PhDr. Mgr. Mariana Magerčiaková, PhD., MPH z Fakulty zdravotníctva KU a zároveň prorektorka KU pre vzdelávanie. Na košíckom štadióne Lokomotíva pracovali ako dobrovoľníci Bc. Barbora Beňová, Bc. Samuel Neupauer, Bc. Klára Skovajsová, Bc. Radoslava Surmanková a Mariana Tarbajová z Fakulty zdravotníctva KU a Bc. Dominik Veľas z Filozofickej fakulty KU. Na sídlisku Luník IX. v Košiciach bola nápomocná Bc. Alena Čechová z Fakulty zdravotníctva KU. V radoch dobrovoľníkov v Šaštíne boli aj Martin Junek z Filozofickej fakulty KU a Annamária Masnicová z Fakulty zdravotníctva KU.

Pre mnohých išlo o nezabudnuteľné chvíle. Ako uvádza Annamária Masnicová (1. ročník bakalárskeho študijného programu ošetrovateľstvo): „Bolo to veľké pozhnanie a zážitok vidieť naživo Sv. Otca Františka a aspoň trochu pomôcť pri organizácii tohto diela. Najsilnejší moment, ktorý som zažila, bol pri pozeraní prenosu z Košíc na trávniku v Šaštíne, keď som videla pápežovu radosť pri prechádzaní okolo ľudí a jeho láskavý otcovský pohľad pri krásnych svedectvách, z ktorých mi oči neostali suché. Cítila som jeho lásku až do Šaštína, kde som ho mohla potom neskôr vidieť už naživo.“

Určite na organizačnom zabezpečení návštevy pápeža na Slovensku participovali aj ďalší zástupcovia akademickej obce KU v Ružomberku, ktorým tiež srdečne ďakujeme za ich ochotu a obetavosť.

Mária Lehotská, Mariana Magerčiaková, Jozef Žvanda

„TAKTIKA A MEDICÍNA“

V termíne 20. – 21. mája 2021 sa v priestoroch areálu Železnô uskutočnilo odborné podujatie pre študentov študijného programu Urgentná zdravotná starostlivosť FZ KU s názvom „Taktika a medicína“.

Cvičenie bolo realizované pod vedením Mgr. Dagmar Tomčányovej spolu s ďalšími členmi OZ Salus Vitalis (Mgr. Zuzana Bulková) a inštruktormi, profesionálnymi vojakmi zdravotníkmi (Mgr. Branislav Hrnčiar a PaedDr. Vladimír Blahuta). Obsahom cvičenia boli teória a prax v oblasti taktickej pohotovostnej starostlivosti – Tactical Emergency Casualty Care (TECC).

Skupiny študentov mali možnosť vykonať praktické plnenie úloh pri zinscenovanej nehode v rámci TECC podľa algoritmu a fáz MARCH-E PAWS-B: činnosť pod priamou hrozbou, starostlivosť o raneného pod nepriamou hrozbou a evakuácia raneného.

Cieľom odbornej praxe bolo vysvetliť a prakticky ukázať rýchlu orientáciu sa na mieste incidentu, pri zaistení maximálneho možného bezpečia pre všetkých zúčastnených. Použitie obmedzeného zdravotníckeho materiálu a využitie materiálu nachádzajúceho sa v priestore incidentu. Pomôcť ranenému do príchodu zložiek IZS, prípadne zabezpečiť transport raneného na vyšší stupeň zdravotnej starostlivosti.

Pokračovaním v rozvíjaní a rozširovaní jednotlivých fáz TECC si študenti rozšíria svoje teoretické vedomosti a praktické zručnosti, ktoré môžu využiť pri UHPO (Udalosť s hromadným postihnutím osôb) alebo v krízových situáciách pri obmedzených materiálnych a ľudských zdrojoch.

NÁJDETE NÁS NA:
www.fz.ku.sk

OBJAVOVANIE IDENTITY MUŽA

Catholic Gentlemen's Club (CGC) je spoločenstvo mužov, ktoré vzniklo pri Katolíckej univerzite v Ružomberku s cieľom vzájomne sa inšpirovať, pomáhať si rozvíjať jedinečný potenciál, naplno prežívať svoju mužskosť a brať vážne svoju vieru. František Bartek je jedným zo zakladajúcich členov CGC.

? Ako vznikla myšlienka založenia Catholic Gentlemen's Club ?

Túžba objaviť a potvrdiť svoju identitu ako muža je pre dospelých chalanov veľmi silná. Osobitne pre tých, ktorí pochádzajú z rodín, kde otcovia, či spoločnosť v tomto smere nie úplne zvládli svoju úlohu, alebo zanechali zranenia. U nás to bolo podobne a túžba stretávať sa, tráviť spolu čas, diskutovať, modliť sa a hľadať spoločne odpovede na otázky týkajúce sa života mladého muža boli celkom spontánne. Ak môžem byť trochu osobný, katalyzátorom bol tiež môj rozchod s vtedajšou priateľkou, po ktorom som mal o to väčšiu potrebu zdieľať život v partii ľudí, ktorým môžem veriť a o ktorých sa môžem oprieť. Tam niekde vznikla myšlienka našu partiu aj nejak inštitucionalizovať.

? Sú takéto kluby súčasťou aj iných univerzít na Slovensku, či v zahraničí?

Mužské stretnúť a partie priateľov, ktorí sa spolu modlia, študujú a pomáhajú si rást určite fungujú na mnohých univerzitách na Slovensku aj v zahraničí a z istého pohľadu je super, že sa to deje spontánne a prirodzene na lokálnej úrovni. Bolo by však zaujímavé, keby existovala sieť takýchto klubov, ktorá by pomáhala tieto stretnúť a partie sieťovať, ponúkala by im isté know-how, dokázala zabezpečiť zaujíma-

vých hostí a podobne. Tieto funkcie do istej miery zabezpečujú univerzitné pastoračné centrá, ktoré robia veľa dobrej roboty. Na zahraničných školách existujú takzvané "societies" ktoré združujú tematicky podobne ladených študentov a umožňujú tak venovať sa kvalitnejšie jednej téme. Napríklad téme mužskosti. Bolo by super mať takéto niečo na Slovensku.

? Kto bol zakladateľom (zakladateľmi) klubu? Koľko členov má klub v súčasnosti?

Ukázať prstom na jedného človeka by bolo zjednodušujúce. Na začiatku bola partia priateľov, ktorí spolu bývali. Okrem mňa Lubomír Sahuľ, Filip Bambúch, Dominik Kadlečík a potom Daniel Čollák, Richard Vojtas a ďalší. Ja som prišiel s názvom a logom a chalani sa chytili, ale podstatné boli naše silné priateľstvá. Ani dnes nás nie je veľa. Je to do 15 ľudí, približne polovica na univerzite a polovica už mimo nej.

? Akú činnosť, aktivity v súčasnosti klub vyvíja pre svojich členov?

Ako som už povedal, podstatou sú vzťahy. Silné mužské priateľstvá. Až po niekoľkých rokoch fungovania čisto dovnútra na báze spoločnej modlitby, zdieľania, spoločných chat a snahe byť kreatívnou skupinou, ktorá rozvíja život univerzity, sme sa v poslednej dobe začali zamýšľať nad tým robiť aj

veci viditeľné navonok. Momentálne fungujeme ako dve relatívne oddelené partie tých, ktorí ešte sú na univerzite a tých, ktorí už doštudovali a pracujú. Máme pravidelné stretnúť (počas pandémie virtuálne) a nepravidelné spoločné chaty, na ktorých sa stretávame všetci. Spontánne akcie a výlety v menších skupinkách alebo na individuálnej báze nerátam medzi činnosť CGC.

? Aké sú vízie klubu?

Naša vízia je vzájomne sa inšpirovať, pomáhať si rozvíjať jedinečný potenciál, ktorý každý z nás má, naplno prežívať svoju mužskosť a brať vážne svoju vieru. Čo určite chceme je odovzdať túto štafetu na univerzite. Okrem toho sa ukazuje, že je tu aj širší priestor na angažovanie sa v témach mužskej spirituality z kresťanského pohľadu. Naša prvá knižka je toho dôkazom a máme aj nejaké ďalšie nápady a sny. Ja osobne si viem predstaviť veľa vecí. Od kvalitnej zahraničnej literatúry, ktorá by sa dala prekladať, cez vytváranie podobných klubov pri ďalších univerzitách, až po poriadne prepracované národné stretnutie mužov. Dôležité je, aby to nebol prázdny aktivizmus, ale aby sme boli citliví na to, ktoré dvere nám Boh otvára a ktoré naopak majú zostať zatvorené. Nechávame to dozrieť.

JOZEF 2.1: BYŤ MUŽOM EVANJELIA

Čo dnes znamená byť mužom evanjelia? A ako nám v tom môže pomôcť tesár, ktorý žil 2000 rokov pred nami kdesi na území dnešného Izraela? Kniha Jozef 2.1 je mozaikou odpovedí práve na tieto otázky.

Medzi jej autormi nájdete biskupov, lídrov spoločenstiev, akademikov, kňazov aj laikov, otcov rodín i tých, ktorí zasvätili svoj život Bohu a slúžia druhým v celibáte. Úvahy, ktoré sú prezentované ako zamyslenia nad zvolaniami Litánií k sv. Jozefovi. Jej autori veria, že kniha pomôže mužom aktualizovať ich mužskosť a ženám lepšie pochopiť mužskú dušu. Prečítať ju však nemá zmysel, ak koniec čítania nebude začiatkom akcie a osobnej premeny.

Okrem mnohých vzácných ľudí majú knihu na svedomí najmä dvaja ľudia, editori Pavol Hrabovecký (na obrázku vpravo) a František Bartek, ktorým sme položili niekoľko otázok týkajúcich sa knihy.

? Čo bolo motiváciou, prvotnou myšlienkou pre vytvorenie tejto knihy?

František Bartek: „Neviem povedať jeden

moment. Na pozadí je viac vecí. Jednak túžba stále lepšie chápať a žiť, čo to znamená byť dobrým mužom. Potom túžba spájať a ukázať, že rozdielne akcenty a názory medzi kresťanmi na Slovensku nemusia viesť vždy k rozbrojom, ale môžu byť obohacujúce. Ďalším impulzom bola nahromadená energia počas lockdownu a určite tiež vyhlásenie roku sv. Jozefa pápežom Františkom. To všetko sa v nejakom momente spojilo a vznikol nápad s knihou. Keď sme nad tým začali rozmýšľať, uvedomili sme si, že taký projekt si bude vyžadovať množstvo času a energie a boli sme naklonení urobiť iba sériu článkov na niektorom z webových portálov. Ako jedného z prvých autorov sme oslovili otca Pavla Hraboveckého, ktorý povedal, že to musíme vydať. To som vnímal ako Božiu prozreteľnosť a rozhodli sme sa do toho spoločne ísť.“

Pavol Hrabovecký: „Chlapci z Catholic Gentlemen's Club ma oslovili ako autora jedného zo zamyslení. Nápad napísať v katolíckom prostredí niečo výlučne pre mužov mi prišiel osviežujúci a potrebný, preto som im navrhol myšlienku vydať všetky zamyslenia ako knižnú publikáciu. Po vzájomnom súhlase sme sa napokon dohodli s vydavateľstvom Postoj Media a kniha je krásnym výsledkom spolupráce viacerých ľudí i spoločenstiev.“

? Čo znamená označenie 2.1?

František Bartek: „Žijeme v 21. storočí, ktoré by sme mohli označiť aj ako digitálne storočie. Naše štúdium, práca a dnes z veľkej časti aj vzťahy s druhými sa uskutočňujú prostredníctvom počítača, mobilu a internetu, cez rôzne programy a aplikácie. Všetky tieto zariadenia a ich softvér potrebuje stále nové aktualizácie, ➔

ktoré sa označujú sériovým číslom vyjadrujúcim ich novú verziu. Aj my potrebujeme pravidelný update. Naše telo, náš intelekt aj naša duša potrebujú rekreáciu, tréning a inšpiráciu. Naša kniha chce byť pomocou na tejto ceste. Je pozvaním aktualizovať lepšiu verziu seba samého prostredníctvom čítania, rozmýšľania, modlitby a akcie.“

Pavol Hrabovecký: „Je to voľba spoločenstva katolíckych džentlmenov, ktorí v duchu moderného jazyka softvérových update-ov použili čosi obdobné aj na ideál sv. Jozefa pre 21. storočie. Tak sa ukazuje spätosť s „pôvodným“ Jozefom 1.0, ale tiež posunutie jeho darov do modernejšieho šatu.“

? Kto sa podieľal na jej tvorbe a ako dlho trvalo zloženie obsahu publikácie?

František Bartek: „V prvom rade je to 26 autorov jednotlivých zamyslení. Editormi

sme ja a otec Pavol Hrabovecký, prodekan Teologickej fakulty v Košiciach (KU v Ružomberku). Veľkú časť práce odvedli aj ďalší mladí muži z nášho klubu a samozrejme vydavateľstvo konzervatívneho denníka Postoj, ktoré sa do toho rozhodlo ísť spolu s nami. Okrem nich šikovné grafičky, korektorky a ďalší ľudia. Od prvej myšlienky na knihu k tomu, že sme držali v rukách výtlačok, neprešlo ani pol roka. Na to koľko do toho bolo zapojených ľudí, a že to bola naša prvá kniha, to považujem za malý zázrak. Mám pocit, že s manažmentom pomáhal svätý Jozef.“

Pavol Hrabovecký: „Príprava trvala niekoľko mesiacov. V prvej fáze oslovenie autorov a spísanie zamyslení. V ďalšej fáze išlo o klasické vydavateľské záležitosti ako sú grafika, korekcie, no najmä vzájomná a ústretová dohoda s vydavateľstvom. Napokon sa rozbehla propagačná kampan, ktorá mala osloviť čím viac mužských čitateľov.“

? Časť knihy je dostupná online. Ako sa dostanem k celej knihe?

Pavol Hrabovecký: „Pravdaže zakúpením fyzickej kópie knihy. Kniha je určená na modlitbu, rozjímanie nad litániami k sv. Jozefovi, preto jej cieľom nie je byť len digitálnym zahlcovačom priestoru, ale kvalitným sprievodcom pre Rok sv. Jozefa. Spoločenstvá sa majú modliť a hľadať cestu, ako aktívne realizovať to, čo nám všetkým sv. Jozef predostiera. Kniha sa teda dá zakúpiť na stránke vydavateľa, ale aj na mnohých ďalších knižných portáloch.“

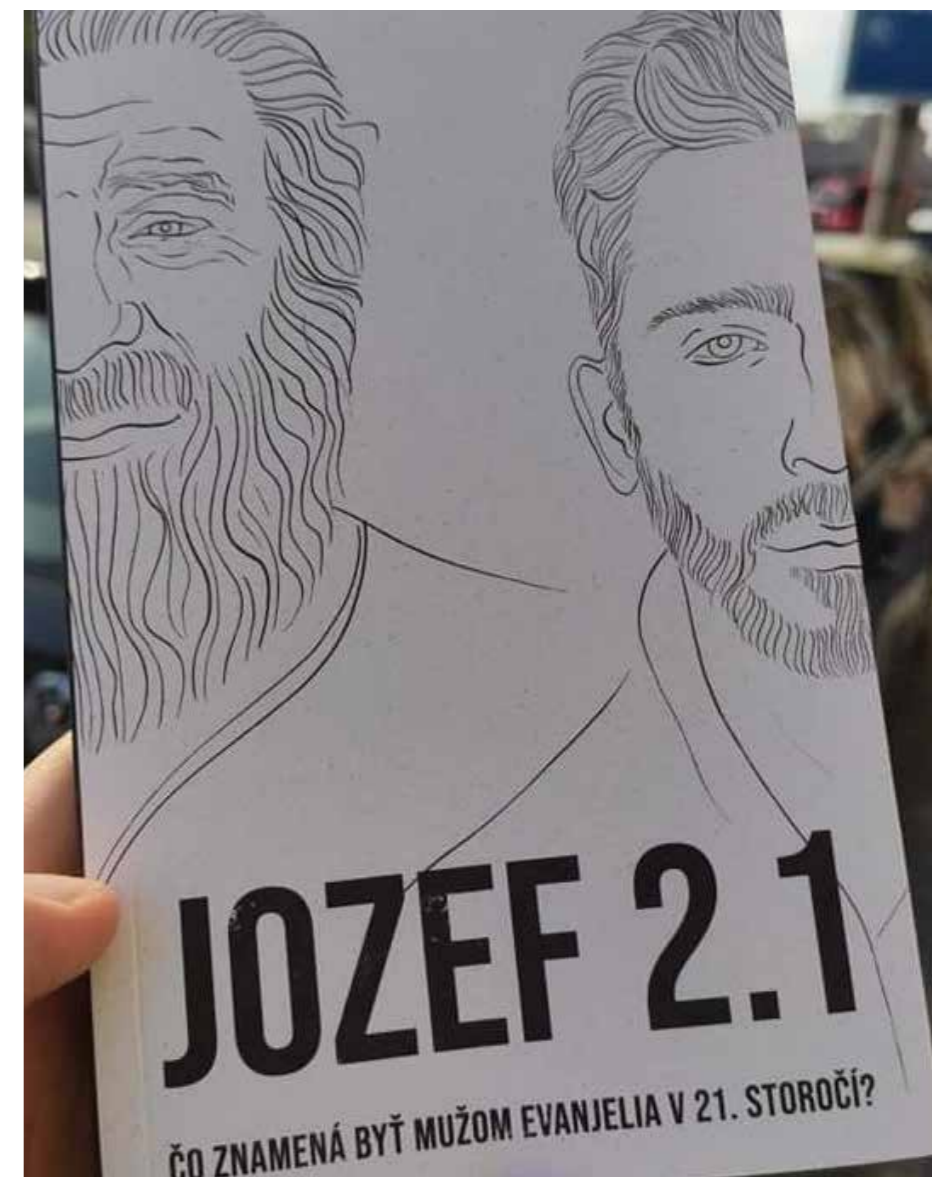
? Môžeme očakávať v budúcnosti aj Jozef 2.2?

František Bartek: „Máme nejaké ďalšie nápady... Ale podstatné teraz je, aby Jozef 2.1 pomohol k lepšej verzii mnohých chalanov a mužov na Slovensku a uvidíme, ktoré dvere nám nebeský Otec otvorí a ktoré zavrie v najbližšom období. Nenechávame to na náhodu, ale necháme sa prekvapiť.“

Pavol Hrabovecký pôsobí od roku 2009 ako kňaz Košickej arcidiecézy. Po postgraduálnych štúdiách teológie na The Catholic University of America vo Washingtone a na Pápežskej univerzite sv. Tomáša Akvinského v Ríme sa vrátil do Košíc. V súčasnosti vyučuje fundamentálnu teológiu a je prodekanom pre výchovu a vzdelávanie na TF KU. Je bývalým šéfredaktorom časopisu Verbum - časopis pre kresťanskú kultúru. Venuje sa apologetike a prepájaniu literatúry a teológie (napr. u autorov G.K. Chestertona, C.S. Lewisa, J.R.R. Tolkiena).

František Bartek je jeden zo zakladajúcich členov CGC (Catholic Gentlemens Club). Študoval filozofiu na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Je absolventom Kolégia Antona Neuwirtha a členom Spoločenstva Ladislava Hanusa, kde dva roky pôsobil aj pracovne. V súčasnosti pracuje v NR SR ako poslanec-ký asistent. Zaujímajú ho najmä otázky kultúry, etiky a politiky.

Autori: Jozef Bagin, Jozef Brodňanský, František Trstenský, Juraj Pigula, Jozef Luscoň, Juraj Šúst, Ján Balážia, Juraj Sedláček, Július Slovák, Maroš Čaučík, Martin Borkovský, Ján Buc, Eduard Filo, Braňo Kožuch, Martin Luterán, František Mikloško, Peter Timko, Pavol Hrabovecký, Richard Vašečka, Juraj Vittek, Jozef Mikloško, Dáriuš Hatok, Marek Vácha, Cyril Vasiľ, Mário Tomášik, Jozef Haľko

Z kalendára podujatí UPaC

Vo štvrtok 1. júla 2021 sa novým duchovným správcom UPaC Jána Vojtaššáka v Ružomberku stal kňaz spišskej diecézy, ThLic. Ján Bystriansky. Doterajší duchovný správca, kňaz spišskej diecézy, PaedDr. Róbert Slotka, PhD., sa stal farským administrátorom vo Farnosti Najsvätejšieho srdca Ježišovho v Oravskej Polhore.

V stredu 8. septembra 2021 v dopoludňajších hodinách sa na pôde Katolíckej univerzity v Ružomberku pre jej pedagógov a zamestnancov uskutočnila duchovná obnova. Pozvaný hosť, jezuitský kňaz, p. František Kovaľ, SJ, vo svojej prednáške poukázal na podstatu Katolíckej univerzity v Ružomberku, ktorá má byť postavená na hlbokých duchovných kresťanských koreňoch a na osobnom vzťahu s Ježišom. Samotné intelektuálne vzdelávanie bez kresťanského duchovného rozmeru nestačí.

V utorok 14. septembra 2021 sme sa zúčastnili na stretnutí s pápežom Františkom na štadióne Lokomotíva v Košiciach. Desiatka študentov spolu so svojimi univerzitnými kňazmi tu mala vo VIP priestore pre mladých bezprostredný kontakt so Svätým Otcem. Ďalšie desiatky študentov z Katolíckej univerzity v Ružomberku slúžili ako dobrovoľníci, a to buď priamo na štadióne, alebo aj na iných miestach Slovenska.

V stredu 15. septembra 2021 na slávnosť Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska, sme s pedagógmi a zamestnancami Katolíckej univerzity v Ružomberku putovali do Šaštína na slávenie svätej omše, ktorú celebrouval Svätý Otec František.

V pondelok 20. septembra 2021 sme slávili prvú vysokoškolskú svätú omšu v novom akademickom roku 2021/2022. Svätej omši predsedal a príhovor k vysokoškolskému predniesol nový duchovný správca UPaC, ThLic. Ján Bystriansky. Tieto sväte omše bývajú každý pondelok večer o 19.30 v Kostole Povýšenia svätého Kríža na Námestí Andreja Hlinku v Ružomberku. Po jej skončení sú študenti pozvaní k spoločnému Agapé do pastoračných priestorov Spoločnosti Ježišovej.

V stredu 20. septembra 2021 sme pri príležitosti otvorenia nového akademického roka 2021/2022 dopoludnia o 10.00 slávili v Kostole Sv. rodiny v Ružomberku – Rybárpoli slávnostnú svätú omšu Veni Sancte, ktorú celebrouval košický arcibiskup

– metropolita a veľký kancelár KU, Mons. Bernard Bober.

Od štvrtka 23. septembra 2021 sme výstupom na vrch Čebrať (945 m), ktorý sa vypína nad mestom Ružomberok a je jeho symbolom, otvorili jesennú turistickú sezónu na Katolíckej univerzite v Ružomberku. V stredu 29. septembra 2021 sme absolvovali turistiku na Vlkolínske lúky a do Vlkolínce. V sobotu 9. októbra 2021 sme v rámci memorálu p. Štefana Halienu vystúpili na vrch Choč (1.608 m).

V pondelok 27. septembra 2021 o 19.30 predsedal vysokoškolskej mládežníckej svätej omši v Kostole Povýšenia sv. Kríža, kňaz bansko-bystrickej diecézy, duchovný otec, ThDr. Ondrej Šmidriak, PhD., misiónár v Kazachstane a niekdajší univerzitný

kňaz na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Hosť sa po skončení svätej omše podielil so svojimi zážitkami z katolíckej misie v Kazachstane.

V stredu 6. októbra 2021 sme úvodným stretnutím, ktorého sa zúčastnilo tridsať študentov, začali evanjelizačný kurz ALFA – Objav Krista.

Josef Žvanda a Ján Bystriansky

BLIŽŠIE INFORMÁCIE:
www.upac.sk
a na Facebooku

kronika posledných mesiacov

máj

11. máj

Uskutočnilo sa zasadnutie Akademického senátu KU, na ktorom bola schválená Výročná správa o činnosti KU za rok 2020, Výročná správa o hospodárení KU za rok 2020 a návrh Rokovacieho poriadku Etickej komisie KU.

17. – 21. máj

V tomto týždni pripravilo Poradenské centrum KU v Ružomberku „Týždeň psychického zdravia pre zamestnancov KU“.

19. máj

Na KU sa uskutočnilo slávnostné ukončenie akademického roka 2020/2021 Te Deum spojené so slávnostným zasadnutím Kolégia rektora KU, na ktorom boli odovzdávané ocenenia udelené pri príležitosti 20. výročia založenia KU.

19. máj

Britské veľvyslanectvo na Slovensku zorganizovalo v Kongresovom centre na zámku v Smoleniciach podujatie s názvom Race to Zero (Preteky k nule). Podujatie bolo súčasťou globálnej kampane, ktorá je zameraná na podporu zdravej a odolnej obnovy s nulovými emisiami uhlíka. Na podujatí zastupovala KU prorektor Mária Kozová.

20. máj

Uskutočnilo sa zasadnutie Vedeckej rady KU, na ktorej sa vyhodnotila úroveň KU vo vzdelávacej činnosti a v oblasti vedy a umenia za rok 2020, prerokovalo sa plnenie úloh Dlhodobého zámeru KU na roky 2018 – 2023. Bol tiež prerokovaný harmonogram plnenia

úloh Akčného plánu zavádzania vnútorného systému zabezpečovania kvality na roky 2020 – 2022.

20. – 21. máj

V priestoroch areálu Železnô sa uskutočnilo odborné podujatie pre študentov študijného programu Urgentná zdravotná starostlivosť FZ KU s názvom „Taktika a medicína“.

jún

1. jún

Uskutočnilo sa ustanovujúce zasadnutie Atestačnej komisie KU, na ktorom rektor KU odovzdal členom Atestačnej komisie KU menovacie dekréty. Komisia je poradným orgánom rektora KU. Prerokúva návrhy na priznanie vedeckého kvalifikačného stupňa IIa alebo I výskumným pracovníkom a vysokoškolským učiteľom a vyjadruje sa k nim pred tým, ako ich rektor KU predloží Komisii Slovenskej akadémie vied pre posudzovanie vedeckej kvalifikácie zamestnancov.

8. jún

Na nádvorí Primaciálneho paláca v Bratislave si prevzali Cenu Fra Angelica ďalší laureáti v oblasti slovesného, výtvarného a hudobného umenia a tí, ktorí sa vo svojej tvorbe i práci mimoriadne pričínili o rozvoj kresťanskej kultúry na Slovensku. Ocenila ich Rada Konferencie biskupov Slovenska pre vedu, vzdelanie a kultúru. Za prínos v oblasti výtvarného umenia cenu udelili aj akademickému maliarovi prof. Jánovi Kudličkovi, ktorý pôsobí na Katedre výtvarnej výchovy PF KU v Ružomberku.

10. jún

Akademickým senátom Fakulty zdravotníctva KU bol opätovne zvolený za dekana Fakulty zdravotníctva KU v Ružomberku prof. MUDr. Anton Lacko, CSc. Jeho funkčné obdobie začína dňom 1. augusta 2021 so súhlasom J.E. Mons. Bernarda Bobera, Veľkého kancelára KU zo dňa 22. júna 2021.

15. jún

Vzhľadom na dlhodobu pretrvávajúcu nepriaznivú stav pandémie situácie sa rozhodla KU udeľovať ocenenia k 20. výročiu založenia KU osobnostiam cirkevného aj svetského života a inštitúciám po jednotlivých etapách, resp. pri osobnom stretnutí s ocenenými. V Badíne počas plenárneho stretnutia Konferencie biskupov Slovenska rektor KU v Ružomberku Jaroslav Demko odovzdal ďalšie ocenenia.

16. – 17. jún

Uskutočnilo sa slávnostné stretnutie signatárov Magna Charta Universitatum (MCU) a konferencia University values and responsibilities: responding to the challenges of the future. Vzhľadom na neustále prebiehajúce obmedzenia bolo podujatie realizované virtuálne a za KU v Ružomberku sa ho zúčastnil prorektor pre zahraničné vzťahy a mobility Ing. Mgr. Imrich András, MPH.

18. jún

Na konci letného semestra našu univerzitu navštívil riaditeľ Nanovic Institute for European Studies z University of Notre Dame (USA) Dr. Clemens Sedmak. Bola to jeho prvá návšteva v Ružomberku, po-

čas ktorej sa stretol s predstaviteľmi univerzity a vyučujúcimi.

21., 22. a 29. júna

Národná kancelária Horizontu na základe požiadavky KU zorganizovala pre pracovníkov KU tri online školenia k programu Horizont Európa, a to k Akciám Marie Curie-Sklodowskej (21. 6. 2021), k druhému pilieru "Globálne výzvy a konkurencieschopnosť európskeho priemyslu" Klaster 1: Zdravie (22. 6. 2021) a k horizontálnym opatreniam programu Horizont Európa (29. 6. 2021).

22. jún

Uskutočnilo sa zasadnutie Akademického senátu KU, na ktorom sa prerokoval návrh Štatútu Rady Štatútu Riadiaceho výboru pre kvalitu na KU v Ružomberku.

29. jún

Uskutočnilo sa ustanovujúce zasadnutie Etickej komisie KU v Ružomberku. Etická komisia KU je nezávislým expertným a konzultátnym orgánom rektora KU v Ružomberku zriadená v súlade s čl. 6 Etického kódexu.

29. jún

KU v Ružomberku navštívil veľvyslanec Indie Shri Vanlalhuma a zástupcovia OZ Spoločnosť Slovensko-indického priateľstva. Jeho Excelenciu pána Vanlalhuma s rodinou prijal na pôde KU v Ružomberku rektor Jaroslav Demko za účasti primátora mesta Ružomberok Igora Čombora a zástupcov OZ Spoločnosť Slovensko-indického priateľstva, pána Ivana Maleka a pani Anny Galovičovej.

júl

Na prelome júna a júla zorganizoval Nanovic Institute for European Studies University of Notre Dame trojdňovú online konferenciu „The Trauma of Communism“. V spolupráci s viacerými katolíckymi univerzitami z Catholic Universities Partnership inštitút pripravil bohatý program, počas ktorého vystúpili pozvaní rečníci Myroslav Marynovych (Ukrajinská katolícka univerzita), Tomáš Halík (Karlova univerzita), A. James McAdams (University of Notre Dame) a zástupcovia viacerých katolíckych univerzít zo strednej a východnej Európy.

1. júl

KU si pripomenula deň jej založenia. Pri tejto príležitosti sa v Kostole Sv. rodiny (Rybárpole) o 11.30 hod. uskutočnila sv. omša a po nej spomienkové stretnutie pri bustách Mons. Františka Tondru a Mons. Rudolfa Baláza pred budovou Rektorátu KU.

5. – 14. júl

Na pôde PF KU v Ružomberku prebehla prvá letná škola Upgrade with Learner centered approach a Learn&Lead. Letnej školy sa zúčastnilo cez 30 učiteľov vysokých a základných škôl z Lotyšska, Litvy, Severného Macedónska, Slovinska a Slovenska.

7. a 8. júl

V priestoroch UK KU v Ružomberku sa uskutočnilo zasadnutie Správnej rady Slovenskej asociácie knižníc (SAK). Medzi hlavné body zasadnutia patrilo pokračovanie projektov, ktoré boli podporené z Fondu na podporu umenia, príprava valného zhromaždenia SAK, pripomenkovanie novely zákona o povinných výtlačkoch a odpočet Stratégie rozvoja slovenského knihovníctva za roky 2015 – 2020.

14. júl

Vedecká rada KU schválila hlasovaním formou per rollam návrh Štatútu Rady kvality KU v Ružomberku a návrh Štatútu Riadiaceho výboru pre kvalitu na KU v Ružomberku.

16. júl

KU navštívil rektor Pápežského slovenského kolégia sv. Cyrila a Metoda v Ríme. SLLic. PaedDr. Pavol Zvara, ktorý je aj cirkevným radcom veľvyslanectva pri Svätej stolici a Zvrchovanom ráde Maltézskeho rádu rytierov. Stretol sa s rektorom a prorektorkami KU v Ružomberku.

august

9. august

KU sa pripojila ku kampani Race To Zero (Preteky k nule). Kampan' je podporovaná OSN, a sú do nej zapojené spoločnosti, mestá, regióny, finančné a vzdelávacie inštitúcie, ktoré sa zaviazali prijať opatrenia na zníženie globálnych emisií. Vo svojej prihláške ku globalnej kampani sa KU zaviazala, že do 12 mesiacov od vstupu do globalnej kampane vypracuje plán na dosiahnutie uhlíkovej neutrality.

16. august

KU sa prihlásila za signatára Deklarácie na posilnenie kultúry vedeckej integrity na Slovensku. Cieľom deklarácie je vyzvať všetky organizácie vykonávajúce a financujúce výskum a vzdelávanie na Slovensku, aby sa verejne a dobrovoľne prihlásili k záväzku dodržiavať najvyššie etické štandardy v oblasti vedeckej integrity.

26. – 29. august

Členovia Katedry hudby PF KU v Ružomberku Rastislav Adamko, Zuzana Zahradníková a Janka Bednáríková spolu s hudobnou vedkyňou Evou Veselovskou z Ústavu hudobnej vedy Slovenskej akadémie vied v Bratislave sa zúčastnili na medzinárodnej konferencii v švédskom Lunde, ktorá niesla názov Celebration and Devotion in Lund Cathedral 1123 – 2023.

september

8. september

V priestoroch Univerzitetnej knižnice KU bola otvorená výstava Ján

Pavol II. a Slovensko, pripravená v spolupráci s Veľvyslanectvom Poľskej republiky na Slovensku pri príležitosti roku sv. Jána Pavla II.

9. september

V tento deň nás navždy opustila akademická maliarka a reštaurátorka Mária Spoločníková. Za svoju prácu bola ocenená viacerými vyznamenaniami: Cenou Cypriána Majerníka, Fra Angelico, Cenou Jána Pavla II. a čestný titul "Doctor honoris causa" jej udelila aj KU v Ružomberku (2015).

13. september

Vo Vilniuse (Litva) na univerzite MRU prebehla ceremónia slávnostného otvorenia spoločného medzinárodného študijného programu: Európsky spoločný magister v sociálnej práci s deťmi a mládežou, ktorého konzorciálnym partnerom je aj Pedagogická fakulta KU. Pri tejto príležitosti sa prostredníctvom videa prihovorili hosťom a študentom aj minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR Milan Krajniak a rektor KU Jaroslav Demko. Ceremónia sa osobne zúčastnil Veľvyslanec SR pre Lotyšsko a Litvu Ladislav Babčan. PF KU zastupovali Markéta Rusnáková a Daniel Markovič.

14. a 15. september

Zamestnanci a študenti KU sa zúčastnili na podujatiach organizovaných v rámci programu návštevy pápeža Františka, a to na božskej liturgii svätého Jána Zlatoústeho, ktorej predsedal Svätý Otec na priestranstve pred Mestskou športovou halou v Prešove, stretnutí s mladými na Štadióne TJ Lokomotíva v Košiciach a na Svätej omši na otvorenom priestranstve pri Národnej svätyni v Šaštíne.

16. september

Pri príležitosti výročia vydania encykliky pápeža svätého Jána Pavla II. Fides et Ratio (Viera a rozum) Konferencia biskupov Slovenska slávnostne udelila ceny Fides et Ratio za zásluhy o dialóg medzi vierou a vedou prof. Petrovi Volekovi, vedúcemu Katedry filozofie na Filozofickej fakulte KU v Ružomberku.

22. september

Na KU sa uskutočnilo slávnostné otvorenie akademického roka 2021/2022. Otvorenie začalo slávnostnou bohoslužbou Veni Sancte, ktorú v Kostole Sv. rodiny (Rybárpole) celebraval veľký kancelár KU a košický arcibiskup-metropolit Mons. Bernard Bober. Po svätej omši nasledovalo slávnostné zhromaždenie akademickej obce a pozvaných hostí v Aule sv. Jána Pavla II.

23. september

Vedenie KU si pripomenulo 5. výročie úmrtia prof. Jozefa Ďurčeka, bývalého rektora KU. V rokoch 2001 - 2004 bol v poradí druhým rektorom KU, kde aj neskôr pôsobil ako emeritný profesor. Bol rešpektovaným odborníkom v prírodovedeckej oblasti, predovšetkým v chémii a fyzike.

27. september

Ubehlo päť rokov, odkedy nás navždy opustil spoluzakladateľ študijného odboru žurnalistika na Filozofickej fakulte KU v Ružomberku a neskorší rektor KU. Na profesora Tadeusza Zasepu si spomínali jeho niekdajší študenti, spolupracovníci, rodina, priatelia i súčasné vedenie KU. Spomienkové stretnutie v Ružomberku pripravila katedra žurnalistiky, na ktorej T. Zasepa pôsobil, odkedy prijala v roku 2002 prvých študentov. Po spomienkovej slávnosti v priestoroch UK KU pokračovalo stretnutie spoločnou modlitbou pri hrobe T. Zasepu na ružoberskom cintoríne a následne svätou omšou v jezuitskom kostole, ktorú celebraval Mons. Anton Tyrol.

28. september

Uskutočnilo sa zasadnutie Akademického senátu KU, na ktorom bol schválený návrh rozpočtu KU na rok 2021 a návrh Smernice rektora na vykonávanie podnikateľskej činnosti na KU. Boli prerokované tri návrhy vnútorných predpisov k zavádzaniu systému kvality na KU, a to: Pravidlá a postupy pri habilitačnom konaní a inauguračnom konaní na KU, Politiky, postupy a pravidlá študijných programov na KU a Vnútorný systém zabezpečovania kvality vysokoškolského vzdelávania na KU.